

VYENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LVIII METAI N 21

PENKTADIENIS 1944 M. GEGUŽIS (MAY) 26 D.

KAINA 5 CENTAI

Lietuviai amerikiečiai, jūsų sūnūs — pirmos linijose. Todėl ir jūs neatsilikite. Būkite pirmosios karo paskolos vajuje. Nuolatos pirkite ka...

DABAR

Visi karai — žiaurūs Bevardis ir beprotis Kleofas Jurgelionis Toks yra Churchillias

JUOZAS TYSLIAVA

Tie kurie sako, kad šis karas savo žiaurumu yra pralenkęs visus buvusius karus, matyt, nėra skaitę Biblijos. Pavyzdžiui, žydai, užėmę Jerikono miestą, išžudė ne tik žmones, bet ir gyvulius. Išskyrus auksą, sidabrą, varį ir geležį, padėmus į "Izdą Viešpaties," viskas buvo sunaikinta. Skaitykite: "Ir išnaikino viską, kas buvo mieste: vyrus, moteris, vaikus ir senius, taip pat jaučius, avis ir asilus kardais sukapojo". (VL 16. Jozue). Taigi, net Biblijos karai buvo žiaurūs.

Kažin koks Bevardis Laisvėje bando primesti man savo paties nesąmonę.

Girdi, aš parašęs, kad lietuvių spaudos "suvaržymas tęsėsi nuo 1864 iki 1944 m." Tai jau parodo, kad tas Laisvės bendradarbis yra ne tik bevardis, bet ir beprotis. Neveltui yra sakoma, kad "doctus ex libro, tultus ex capite."

Mokyta iš knygos, kvailas iš galvos.

Amerikos Lietuvių Informacijos Centriui išlaikyti, reikės 25,000 dolerių metams.

Tuo tikslu ir buvo žaikiama tos "rajoninės konferencijos".

Deja, vienoje tokioje konferencijoje, įvykusioje Pittsburghe, "delegatai sudėjo \$56.35."

Kitoje tokioje konferencijoje, įvykusioje New Yorke, nesudėta ne tiek šimtų, kiek Amerikos Lietuvių Seime — tūkstančių...

Vadinas, priemonė nepateisina tikslo.

Daily Mirror bendradarbis Dan Parker rašo apie poeto Kleofa Jurgelionio įsteigtą "arklių lenktynių kolegiją".

Preitą sekmdienį Carnegie Hall, New Yorke, Jurgelionis skaitė pirmąją ta tema paskaitą, kurios pasiklausyti prisirinko pilna salė žmonių. "Mas Psychology in Horse Rasing and Beatability of Races".

Tai tema, kuri, Jurgelionio manymu, yra žmoniškesnė, negu karas ir politika. Gal būt.

Vadinas, Amerikos komunistų partija dar kartą vertėsi per galvą.

Pakeitę partiją į "asociaciją," komunistai "indorsavo" Rooseveltą ketvirtajam terminui.

Taip, tą patį Rooseveltą, kurį jie dar tik vakar vadino "Wall stryto bernu". Man rodos, Amerikos komunistų partija būtų galima apibūdinti kelias lietuviškos mįslės žodžiais: "Jau buvau — mergavau. Pasenu — akis gavau. Per tas akis pati išilindau."

Žydai sako, kad "jeigu Dievas norės, tai ir tuščio šautuvo kulka išlėks".

Panašiai yra ir su valstybės vyrais, mokeriais baltinti tai, ką jie vakar juodino ir priešingai.

Stai, Winston Churchill sako, kad fašizmui nėra vietos pasaulyje, bet...

100,000 lietuvių išvartyti darbams i Vokietiją

Ziniomis iš Švedijos, šiomis dienomis Lietuvos slaptas radijas, žinomas kaip Laisva Lietuva pranešė, kad ši pavasari vokiečiai iš Lietuvos i Vokietiją ir kitus kraštus išgabeno per 100,000 Lietuvos gyventojų, priverstiniams darbams. Tuo tarpu i Lietuva žemės darbams atgabena nemažai belaisvių.

Iš tų pačių šaltinių praneša, kad prieš kurį laiką slaptoji latvių radijo stotis paskelbė, kad vokiečiai Lietuvoj intensyviai organizuoja vadina-mus darbo batalijonus. Lietuvių suorganizavota apie 6,000, kurie mokami transporto reikalams.

Taip pat pranešama, kad tarp Lietuvos, Latvijos ir Vokietijos labai naudojami autobusai susisiekimui. Autobusai i Vokietiją gabena darbininkus priverstiniams darbams, o iš ten atgabena karėivius. Autobusai daugiausia naudojami ten, kur nėra geležinkelio susisiekimo ar geležinkeliai išardyti.

Stabilizuos pasaulio valiutą

Ziniomis iš Washingtono, prezidentas Rooseveltas nutarė suaukti pasaulinę konferenciją tarptautinei valiutai stabilizuoti. Kada ir kur ta konferencija įvyks dar nepasakelbta, bet žinoma, kad joje dalyvaus apie 30 valstybių atstovų. Konferencijoje numatoma įsteigti specialų fondą iš \$8,000,000,000. Tą reikalą konferencija svarstys.

Mergina vedė merginą

Iš Los Angeles, California praneša, kad šiomis dienomis paaikėjo, kaip viena mergina Shirley Mae Boston pasirašė teismo, kad jai duotų divorso nuo savo "vyro," kuris pasak jos, yra mergina. Shirley Mae su savo "vyru" gyvenė tik 25 dienas, bet tik "vyro giminėms sužinojus apie vedybas, jie pranešė jai, kad jos "vyras" yra mergina. Teisėjas paklausė, kodėl ji iki šiol pati nepatyrė apie vyro lytį. Skundėja atsakė, kad jos "vyras" pasiskundė, kad neseniai turėjęs operaciją, nuo kurios dar nevisai pasveikęs.

Teisėjas norėjo tą nepaprastą vyrą pamatyti, bet skundėja pareiškė, kad "jo" negalinti rasti.

Wakdes saloje zuvo 41 amerikiečiai

Pietų vakary Pacifike karo vadovybė praneša, kad perein-tą savaitę imant Wakdes salą, olandų Naujoje Gvinėjoje, mūsų nuostoliai buvo 41 užmuštas, 135 sužeisti ir vienas dingęs be žinioms. Tuo tarpu japonų nuostoliai tose kautynėse buvo 833 užmušti.

Anglijos premjeras, kalbėdamas parlamente, pasmerkė tuos, kurie smerkia fašistinę gen. Franco valdžią Ispanijoje.

Tas pats Churchill tyli apie Lietuvos nepriklausomybę, bet...

Jis randa reikalo kalbėti apie Albanijos nepriklausomybę. Kodėl?

KEIŠEDORYSE IR ŽIEŽMARIUOSE VOKIEČIAI MEDŽIOJO JAUNIMĄ

Jaunus vyrus ir merginas gaudė ir siuntė i Vilnių. Šią savaitę mus pasiekė žinios apie Lietuvos jaunimo gaudymą Lietuvoje ir jų gabėnimą priverstiniams darbams i pafroncio zonas.

Prieš kurį laiką tokios vokiečių surengtos medžioklės įvyko Kaišedoryse, o vėliau Žiežmariuose.

Pranešime sakoma, kad tuo metu kai Žiežmariuose buvo didelės bažnytinės išskilmės, i kurias susirinko daug apylinkės žmonių, Kaišedoryse vokiečiai gatvėse gaudė jaunimą, jauniolius vyrus ir net mergaites, kurių surinko apie 20, — 8 mergaites ir 12 vyrų.

Atlikę savo medžioklę Kaišedoryse vokiečiai atsidingino i Žiežmarius, kur tuo tarpu apsupo miestelį, paskui bažnyčią, kad niekas iš jos negalėtų be vokiečių žinios išeiti. Vienas vokiečių pareikalavo kunigo pasakyti, kad visi žmonės, einant iš bažnyčios bus tikrinami. Kun. atsakė, tai padaryti. Tąmet ginkluotai vokiečiai kareiviai su ginklais įsibrovė i bažnyčią, apėngų metu ir priartė grūdo lauk žmones, bažnyčioje palikdami tik senius ir vaikus. Bažnyčioje moterys ir vaikai pradėjo verkti, kai kurie net klykti. Apeigės ir giedojimas nutrūko.

Išvarę žmones lauk, vokiečiai išrinko 5 vyrus ir 21 mergaitę, nuo 14 iki 19 metų amžiaus, visus sukrovė i sunkvežimius ir nugabeno i Kaišedorys. Čia juos kartu su kaišedoriečiais suvarė i sunkvežimius ir nugabeno i Vilnių. Apie to išgabentą jaunimą likim niekas nežino, o tuo tarpu likę jų tėvai palikti kaninti ir spėlioti kas atsitiko su jų vaikais.

Dėl šitokio vokiečių elgesio Lietuvos vyskupai pareiškė vokiečiams protestą.

Klausia, ar Amerika davė Rusijai laivų

Ziniomis iš Washingtono, senatorius Brewster iš Maine valstybės, klausė senato karo laivyno komiteta, ar teisybė, kad Jungtinės Amerikos valstybės davė Rusijai vieną karo laivą, šarvuotą būvusį USS Milwaukee.

Senatorius pareiškė, kad jis paskutiniu laiku apie to laivo pervedimą Rusijai daug girdėjo, bet norėtų tuos gandus patikrinti.

Islandija nori nepriklausomybės

Šiomis dienomis Islandijoje, kuri anksčiau priklausė Danijai, buvo pavesatas visuotinis referendumas, kuriame balsavo visi Islandijos pilnatiesiai piliečiai. Iš referendumo rezultatų matyti, kad visi gyven tojai vienbalsiai pasireiškė už visišką atsiskyrimą nuo Danijos ir nepriklausomos respublikos įkūrimą.

Islandijos parlamentas jau kiek anksčiau yra nutaręs atsiskirti nuo Danijos.

CHURCHILL NORI PASAULINĖS ORGANIZACIJOS SAUGOTI TAIKĄ

Vokietija gali būti apkārpyta, jeigu to reikalauš pokarinis taikos apsaugojimas

Ziniomis iš Londono, geg. 24 d. Anglijos parlamente kalbėjo ministras pirmininkas Churchill, kuris tarp kitko pareiškė savo pažiūrą i pokarinį pasaulį ir taiką. Vi-sų pirmą Churchill pareiškė, kad reikia didelės pasaulinės organizacijos, panašios Tautų Sąjungai, tačiau ši kartą ta organizacija turi turėti ginkluotą jėgą pasaulio taikai apsaugoti ir išlaikyti.

Jis taip pat pareiškė, kad jeigu taikos saugumas reikalauš, tai po karo bus apkārpytos Vokietijos sienos.

Vokietijai ir Japonijai alijantai nesūlyš jokių kitų taikos sąlygų, kaip tik besalygi-

Lietuvius paleido pirmą šūvį i japonus

Kariuomenės leidžiamas laikraštys Century Sentinel šiomis dienomis patalpino straipsnį, kuriame sako, kad pirmą šūvį i japonus šiame kare paleido seržento Jono Česūno patranka, dvi dienas po Pearl Harbor, Pacifike ir nuskandino japonų povandeninį laivą.

Laikraštis sako, kad tuo metu Česūnas tarnavo Pietų Pacifike, 25 divizijoje, 89 F. A. (lauko artilerijoje) Bn. Jo žinioje buvo 105 mm. howitzer tipo armata, iš kurios ir buvo paleistas tas istorinis mūsų ofenzyvos prieš japonus šūvis. Buvo apšaudytas japonų povandeninis laivas artėžimis prie Oahu salos. Pripažinta, kad jo šūvis tą japonų povandeninį laivą nuskandino.

Vėliau serž. Česūnas buvo perkeltas i Guadalcanal, kuri dėl transportacijos trūkumo tik viena jo armata, kurį laiką apšaudė japonus, apie 100 jardų nuo japonų pozicijų.

Česūnas vėliau buvo sužeistas sprogusio šovinio skeveldra, o be to dar susirgo malarija. Vėliau pasveikęs vėl išėjo i frontą. Jis yra 35 m. amž., kariuomenėje ištarnavo 16 metų. Jo brolis žuvo Sicilijos fronte.

Rusų parašutininkai Vilniaus krašte

Ziniomis iš Londono, Vilniaus krašte veikia rusų parašutininkai, kurie, sakoma, kartais sudegina jiems nepatinkamų žmonių sodybas. Rusai esą, veikia kartu su lenkų slapta armija. Siemet vasario mėn. įvyko susišaudymų su okupantais vokiečiais ties Ašmena, Žodiškiais, Vanais, Kielieliškiais ir Smurgonais.

Rooseveltas tikrins savo sveikatą

Iš Washingtono praneša, kad šią savaitę prezidentas Rooseveltas važiuos i Bethesda, Md., kur visoki sveikatos specialistai patikrins jo sveikatą. Vice admiraolas Ms-Intire, asmeniškas prezidento gydytojas sako, kad jo manymu prezidentas dabar esąs sveikas, bet atsargos dėlei, reikia galutinai persitikrinti.

Politiniai sluoksniai Washingtono sako, kad jeigu prezidento sveikata bus gera, tai nėra abejonės, kad jis kandidatuos dar vienam terminui prezidentūrai. Taip pat manoma, kad tuojuo po sveikatos patikrinimo, prezidentas paskelbės apie savo kandidatūrą ketvirtam terminui.

Vokiečiai sudaužė universiteto iškabas

Spaudos žiniomis, prieš kurį laiką vokiečiai Lietuvoje viena naktį sudaužė visas Lietuvos universiteto iškabas. Kurį laiką prieš tai jie sunaikino daug lietuviškų knygų ir tautosakos plokštelių.

Iki 1943 m. vokiečiai i Lietuvą buvo atgabėję 4,700 vokiečių šeimų kolonistų ir buvo numatę dar apie 23,000 šeimų atgabenti. Dabar tie kolonistai laipsniškai kraustosi i Lietuvą.

SUVERENINĖ LIETUVOS VALSTYBĖ NEIŠNYKUSI

Sako Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo deklaracijoje i tautą

Šių metų vasario 16 d., Vilniuje, Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komitetas paskelbė tokią deklaraciją:

Lietuvių tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos suvereninių organų svetimoms jėgoms laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reiškes ir vykdytojos, sutarė sujungti visas jėgas bendram darbui ir sukūrė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą — VLIK.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pradėdamas savo darbą, skelbia: —

1. Lietuvių Tautos laisvės ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencijos ir jos visuomenės gerovės būtinoji sąlyga.
2. Suverinė Lietuvos valstybė nei dėl Tarybų Sąjungos, nei dėl dabartinės Recho okupacijos nėra išnykusi, tik suvereninių valstybės organų veikimas yra laikinai sutrukdytas. 1940 m. birželio 15 d. Tarybų Sąjungos okupacijos ir tos okupacijos prievartoje padaryti kiti jėgos ir klasės aktų pertrauktas Lietuvos suvereninių organų veikimas 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimu ir Laikinosios Vyriausybės veikimo buvo laikinai atstatytas.
3. Lietuva iš okupacijos išlaisvins ir toliau veikia 1938 m. Lietuvos Konstitucija, kol ji teisiu keliu bus atitinkamai pakeista.
4. Respublikos Vyriausybė, laiku atėjus, bus sudaryta Vyriausiajame Lietuvos Išlaisvinimo Komitete koaliciniu pagrindu politinių grupių susitarimu.
5. Demokratinė Lietuvos valstybės santvarka bus suderinta su plačiųjų tautos sluogsnų interesais ir bendromis pokario sąlygomis.
6. Respublikos prezidento ir Seimo rinkimų įstatymai bus reformuoti pagal demokratinius rinkimų principus.
7. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vadovaudamas Tautos kovoms ir darbams Lietuvai išlaisvinti, Lietuvos valstybės suvereninių organų veikimui atstatyti, demokratinėi Lietuvos santvarkai atkurti ir kraštui nuobolšvizmo ir kitų jo gyvenimui ardančių veiksmų apginti, vykdys kuoplačiausią visuomenės konsolidaciją, lygins politinių grupių tarpusavio nesupratimus.
8. Didžiai vertindamas tautinių karo pajėgų reikšmę kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo, Lietuvos kariuomenės atkūrimą.
9. Komitetas palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais ir bendradarbiaus su užsieniu, ypač Amerikos lietuviams ir su visomis tautų apsisprendimo laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę pripažįstančiomis tautomis.
10. Kultūriniai ir ūkiniai Tautos pažangai paspartinti ir valstybės gyvenimą veikiau i normalų kelią grąžinti Komitetas rinks ir ruoš medžiagą išlaisvintosios Lietuvos ad-

Švedai bijosi nacių

Kaip žinoma, prieš kurį laiką alijantai pareikalavo, kad švedai nustotų pristatinti vokiečiams įvairių mašinų, mašinų dalių, rėdos ir kitos medžiagos reikalingos karo reikalams. Paskutiniu laiku alijantai net pradėjo sudaryti sąrašą švedų firmų, kurios prekiauja su vokiečiais ir grasinio po karo su tomis firmomis jokių prekybos santykių neturėti.

Dabar reikalaujama, kad švedų firmos nepristatytų vokiečiams bėringų, kurie būtini ne tik tankams, bet kitoms karo mašinoms ir pabūklams, bet iki šiol švedai vis dar pristato tą medžiagą vokiečiams.

Šiomis dienomis iš Washingtono pranešė, kad švedai seniau būtų sustabdę tos medžiagos pristatymą vokiečiams, bet bijosi, kad vokiečiai neokupuotų visos Švedijos, jeigu jie paklausytų alijantų reikalavimų.

Nežiūrint to atrodo, kad alijantai vis dėlto savo reikalavimų švedai neatšauks, o reikalaus juos išpildyti.

Mūsų karo laivynas puolė Marcus salas

Šios savaitės pradžioje japonų radijas paskelbė, kad Amerikos karo laivyno flotilė smarkiai puolė Marcus salas, apie 1182 mylias nuo Tokio.

Lietuvoje neseniai mirė buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministerijos tarnautojas Br. Blavieštinas.

BALTIMORĖS PADANGĖJĖ

BALTIMORE, MD. — Lietuviški demokratai nuo Lombard gatvės taip sudemokratojo, kad savo patalpose pradėjo vesti sovietų staliniską propagandą. Štai gegužės 17 d., atviru būdu sukvieta publiką nemokamai pamatyti kruštamų paveikslų.

Publika nors ir atviru būdu kviešta, tik nujaudama kokie bus tie jų rodomi paveiks-lai, kvietimą ignoravo, atėjo tik apie 20 žmonių. Nesulauk-dami daugiau publikos, jau gerokai pavėluotai pradėjo rengtis rodyti tą savo impor-tuotą tavorą. Pirm pradėsiant rodyti tuos paveikslus pasakė, kad paveiks-lai bus rodomi iš Rusijos ir Rusijoje nutraukti, įsakė nieko apie juos nekal-bėti kada išeisite lauk, esą ką matysite šioje svetainėje tai čia pat ir palikite.

Paveiks-lai buvo kalbanti iš karo lauko, tikra Sovietų pro-paganda. Parodė ant žemėlapi-o kokio milžiniško dudumo yra Sovietų Sąjunga, kurią sudarė daug tautų, kalbančių daugiau šimto skirtingų kalbų ir kaip visi vieningai ir narsiai kovoja už savo laisvę. Ant žemėlapi-o parodė ženklais iš kur Hitleris pradėjo pulti tą milžiną Sovietų Są-jungą, per Lenkiją ir Suomiją ir kaip giliai buvo įsibri-ovęs. Tačiau neparodė kaip tas milžinas Sovietų Sąjunga bar-bariškai užpuolė mažutę Suo-miją, kaip Stalinas vilgingai užpuolė ir pavergė Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tokių da-lykų toj filmoj nėra, tarsi tu ramiai tautelių, tu naujai at-gimusiujų ir gražiai pražudu-sių valstybių nėra ir nebuvo. Tuos paveikslus rodė vietinis lietuvis karys. Kas pa-dengs klubui tas išlaidas su-sijusias su tais paveikslais, tai tik gal viena klubo galva tą žinos.

Vienas socialistas SLA na-rys išgirdęs, kad W. F. Lau-kaitis laimėjo prieš Bagocių SLA Pild. Tarybos rinkimus, graudžiai sudejavo: "Nelaim-ingas Susivienijimas, kad Laukaitis išrinktas presiden-tu. Kitą tokio gabaus presi-dento, kaip Bagocius Susive-nijimas neturės". Kad Bagoci-us gabumai išuštino lėšų fondą, kad Bagocius gabu-mai uždėjo nariams po 5 c. nepaprastų mokesčių ir kad vėl rengiasi kelti nariams mo-kesčius, tai tas SLA narys vi-sai neprisimena, tarsi tas jam visai nebūtų žinoma.

P. P. Jaras

Vienybietės Marijonom Šilanskienės sūnus Edvardas jau antri metai, kai armijos tar-nyboje. Jos žentas Edvardas Juška, kuris taip pat armijoje, neseniai išvyko į Angliją.

Vienybės skaitytojas Jur-gis Balčiūnas dabar yra Arion Park Hotel biznio vedėjas. Jau metai laiko, kai Balčiūnas yra šiame biznyje.

Zinomas sluvėjų kontraktori-us B. Dreiginas, kaip teko girdėti, vėl atidarė savo dirbtuvę.

Neseniai įsikūrusiame Lie-tuvių Legionierų Postui da-bar yra 34 nariai. Postui va-dovauja dr. Želvis, Gorklys ir Ozelis.

"Grybų Karalius" Antanas Nemura yra vienas iš seniaus-ųjų Baltimorės lietuvių. Jis gi-męs 1863 m. į Ameriką at-vyko 1883 m. Eidamas de-vinta dešimty metų. "Grybų Karalius" didžiuojasi, niekad nesirgęs ir niekad nebuvo vedęs.

Liet. Atletų Klubo pirmi-ninkas Jonas Krakauskas-Ko-

Ką veikia ALT Sandaros 24 kuopa

BROCTON, MASS. — Ten-ka dažnai pastebėti nesvarių priekaištų sandariečiams iš kai kurių korespondentų, ku-rie save vadina dideliais tau-tininkais.

Taigi, norėčiau parodyti, ką mes nuveikėm paskutinių me-tų laikotarpyje.

Kai LVS kreipėsi į visuo-menę, norėdami gauti aukų Timeless Lithuania išleisti, Sandaros kuopa ir jos nariai sukolektavo \$61.00 ir pasiun-tė tam gražiam tikslui.

Paminėdami Lietuvos ne-priklausomybės sukaktį san-dariečiai aukojo \$25.00 A. L. Tarybai.

Pastebėję, kad reikalinga pagalba Lietuvos pasiuntiny-bei Londone, pasiuntė Balu-čiai \$50.00.

Balandžio mėnesį nutarta įkurti T. M. D. skyrių. Visi veiks sandariečiai prisirašė. Reikiama, TMD gaus 50 naujų narių.

Čia paminėjom tik dides-nius darbus, nekalbant apie vietos reikalus.

Taigi, LVS nariai be reika-lo svaidsi tuščiais žodžiais prieš sandariečius. Sandarie-čiai darbuojasi be jokių šūkai-vimų. Ir tai jie gali darbais įrodyti. Draugija be visuome-nės, kaip generolas be kariuo-menės, mažą rolę vaidina gy-vyvyne.

Kuris save giria, yra mažai vertinamas. Geram veikėjui nereikia girtis. Jį įvertina kiti.

V. N.

PHILADELPHIA, PA. — Šiuo laiku renkami parašai petičijoje, kuri prašo presi-dentą Rooseveltą užtarti lie-tuvius, padedant atstatyti Lie-tuvos nepriklausomybę. Juo daugiau ant petičijos bus pa-rašų, tuo didesnis reikšmės petičija turės. Pasirašyti gali visi be skirtumo pažiūrų pil-namečiai lietuviai ir nelietu-viai Amerikos piliečiai. Po ta svarbia petičija rašosi ne tik paprasti eliniai piliečiai, bet ir mokslo žmonės: kunigai, daktarai, advokatai, aukšti miestų valdininkai, kongres-monai ir senatoriai. Parašus lengva gauti, tik reikia pakal-binti. Visi pritaria lietuvių troškimui nepriklausomos Lie-tuvos. Tie parašai renkami vi-sose lietuvių kolonijose po visą Ameriką. Šis darbas vis daugiau gauna pritarimo. Ge-gužės 13 d. kuomet pas mus Lietuvių Muzikalėje svetainėje dalyvavo ir lošė iš Bostono Ivaškiėnės jauni artistai, bu-vo renkami petičijai parašai. Tarp kitų pasirašė kun. V. J. Martusevičius, kun. A. A. Pu-lokas, kun. S. J. Lukšys, kun. J. A. Nevarauskas ir kun. S. Railla.

Zymiausi parašų rinkėjai y-ra: K. Vidikauskas, 2833 Li-vingston St., J. Jakimavičius, 804 Necktarine St., K. Zemai-tis, 1201 Green St., ir Wm. Paschall, 5511 Tudor St.

Taip pat turi petičijas ir parašus priima: adv. C. S. Cheleden, 204 N. Broad St., adv. M. M. Slikas, 1837 E. Allegheny Ave., F. Pukas, 609 N. 12th St., P. J. Statins-ki, 2801 Cantrell St., J. Gus-tis, 332 N. 6th St., K. Zemai-tis, 1201 Green St., J. Biržie-tis, 3016 S. 79th St., J. Griga-navičius, 2615 E. Allegheny Ave., A. Tvaranavičius, 5100 Pennway Ave., J. Budrevičius, 1851 S. Ringgold St., F. Simo-liūnas, 5081 Raising Sun Ave., kun. S. Railla, 324 Wharton St., A. Vaivada, 4774 Rich-mond St., A. J. Kanušis, 4800 N. Broad St., Antanas Džikas, 3619 E. Thompson St., Z. Jan-kauskas, 586 N. 11th St., Mrs. G. Roman, 1113 Mt. Ver-non St., K. Zadeika, 2619 E. Ontario St., Ona Unguraite,

Parašai už Lietuvą

PHILADELPHIA, PA. — Šiuo laiku renkami parašai petičijoje, kuri prašo presi-dentą Rooseveltą užtarti lie-tuvius, padedant atstatyti Lie-tuvos nepriklausomybę. Juo daugiau ant petičijos bus pa-rašų, tuo didesnis reikšmės petičija turės. Pasirašyti gali visi be skirtumo pažiūrų pil-namečiai lietuviai ir nelietu-viai Amerikos piliečiai. Po ta svarbia petičija rašosi ne tik paprasti eliniai piliečiai, bet ir mokslo žmonės: kunigai, daktarai, advokatai, aukšti miestų valdininkai, kongres-monai ir senatoriai. Parašus lengva gauti, tik reikia pakal-binti. Visi pritaria lietuvių troškimui nepriklausomos Lie-tuvos. Tie parašai renkami vi-sose lietuvių kolonijose po visą Ameriką. Šis darbas vis daugiau gauna pritarimo. Ge-gužės 13 d. kuomet pas mus Lietuvių Muzikalėje svetainėje dalyvavo ir lošė iš Bostono Ivaškiėnės jauni artistai, bu-vo renkami petičijai parašai. Tarp kitų pasirašė kun. V. J. Martusevičius, kun. A. A. Pu-lokas, kun. S. J. Lukšys, kun. J. A. Nevarauskas ir kun. S. Railla.

Komisetas prašo visų Chi-cagos ir apylinkių lietuvių bilietus į tas iškilmes įsivyti dabar. Komitetai sudaro: An-tanas Olis, dr. S. Biežis, B. Armoska, W. Duoba, J. Joku-bauskas, J. Kazanauskas ir A. Valonis.

J. J.

Ju daugiau būnų pirkoite, ju daugiau ginklų

Rengiasi penktam karo bonų pardavimo vajú

HARDFORD, CONN.—Sek-madienį, birželio 11 d. 3:30 val. p. p. Lietuvių Amerikos Piliiečių klubas rengia didelį parengimą, kurio programa susideda iš koncerto, prakal-bų ir šokių. Parengimas ren-giamas atidaryti naują karo bonų pardavimo vajú, pradė-dant penktąjį paskolos vajú. Bonai bus parduvinėjami pa-rengime.

Ta proga klubo kredito-riams bus išmokėtos paskolos, kurios buvo sukeltos namo pirkimui.

Kokia bus programa, dar galutinai nenustatyta, bus pranešta vėliau, bet tikrai ži-noma, kad parengime kalbės Connecticut valstybės gubernatorius Baldwin.

Taigi, vietinių ir apylinkės lietuvių prašoma tuo laiku jo-kių parengimų nerengti, nes šio parengimo tikslas, kaip matote yra svarbus ir nori-me, kad kodaugiau Hartfordo ir apylinkių lietuvių dalyvautų.

Svarbu, kad mes lietuvių gerai pasirodytume penkta-me karo bonų pardavinėjimo vajuje.

Siame parengime bus vietos amerikoniškų laikraščių reporteriai.

J. A. Pilky, Klubo pirmininkas.

Connecticut lietuvių konferencijos reikalu

Kaip jau buvo garsinta, Connecticut valstybės lietu-vių konferencija įvyks 1944 m., gegužės 28 d. Šv. Juozapo mokyklos auditorijoje, Waterbury, Conn. Konferen-cijos pradžia 2:30 val. po pietų.

Kaip anksčiau skelbta, kad "delegatai reikia rinkti" po da nuo organizacijos", tačiau atsivėlę iš vieno mėnesio laikotarpį, suprantama, nebu-vo galimybės visų kolonijų draugijos atstovus išrinti. Tad šiūniam Waterburio Lietu-vių Tarybos komiteto vardu pranešu, kad į konferenciją vykstantiems draugijų įgali-ojimai nėra būtina reikalingi, nes kiekvienas demokratinis pažiūrų atvykęs lietuvis ir be mandato turės pilną teisę šioje konferencijoje dalyvauti bei patiekti rezoliucijų klau-sime laisvai diskutuoti ir bal-suoti. Prašome atvykti anks-čiau nes registracija prasidės 1:30 val po pietų.

Kalbės miesto mąjoras John Monagan ir kiti. Sesijų laikotarpiais bus parduvinėja-ma Was Savings Bonds ir Lie-tuvos nepriklausomybės atga-vimui bus priimamos aukos.

Aleksandras J. Aleksis

Spauda kelia lietuvių vardą

PHILADELPHIA, PA. — Dabartiniam neaiškumų, pa-vydo ir abejingų dėl Lietu-vos ateities netikėtai lietuvių vardas tampa iškeliamas ir pagerbiamas asmenyje visuomenės veikėjos Genovaitės Romanienės.

Geg. 21 d., didžulėje Con-vention Hall buvo švenčiama I Am an American Day. Spektak-lyje dalyvavo 21 tautos, ku-rių tarpe lietuvius atstovavo Lietuvių Moterų Taryba ir Dainos choras. Lietuviai atli-ko puikiai savo užduotis gra-

333 Wharton St., E. Biržis, 618 E. Girard Ave., A. Ba-čauskas, 1200 E. Cheltenham Ave., J. Balinskis, 2715 E. Allegheny Ave. ir kiti.

Taigi pas juos galite gauti petičijos blankas pasirašymui. Patys pasirašę, malonkite ir kitus pakalbinti pasirašyti. Pagelbėkite surinkti milijonus parašų.

F. Pukas

Reikiama, per visuomenės darbuotoją lietuvių lietuvių var-das tapo iškeltas. Todėl dar nenusiminkime ir visi darbuo-kimės, kad Lietuvos vardas būtų taip keliamas.

Rep.

Lietuvių Naujienos

Mėnesinis žurnalas. Tik 50 c. metams

332 North 6-th Street, PHILADELPHIA, PA.

Skaitykit ir platinkit Vie-nybę.

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidotimo į-ستاiga: didelė, graži ko-plyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingsiems suteikia ma nakvynė — viskas ne-mokamai.

Nelaimės valandą kreip-kitės į mūsų įstaiga, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

NATIONAL BAKING CO.

DŪDOS DUONA

Duona, duona kasdieninė, Ar kvietinė ar ruginė.. Jei bandys būt be duonos, Būsi silpnas kaip aguona. Todėl pirkdamas vistyte, Nepamirški ir duonytės. Jai ant stalo pirmą vietą, Ji maitina visą švietą.

12 Ashmont Avenue, Worcester, Mass.

EMILIJOS GROŽIO SALONAS

Vėliausios mados plaukų garbenavimas

GALVOS MASAZAI

Pašalinamos pleiskanos ir plaukų atauginimas

VEIDO MASAZAS

Mes specializuojamės plaukų spalvose

EMILJA IR KRISTUPAS ŽEMAIČIAI

1201 GREEN ST. PHILADELPHIA, PA. Telefonas: POPlar 3307

LIETUVIŲ UŽEIGA

113 CHAPEL ST., NEW HAVEN, CONN

Čia susirenka visi New Haveno lietuviai

Pirmos rūšies gėrimai ir patarnavimas

Bronius Daujotas

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA. Tel.: DEW 5136

Svarbus pranešimas

Taisom, perkam ir parduodam siuvas ir skalbiamas mašinas. Taip pat Vacuum Cleaners.

Kreipkitės: **JONAS MAILA** 795 BROAD STREET, HARTFORD, CONN. Tel.: 6-6740

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav.

Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakariniame miesto dalyje.

63rd St. at Woodland Ave. Philadelphia, Pa. Tel.: SARatoga 9656 WEST 4117

ANTHONY MARTIN

RESTORANAS IR BARAS

Gera vieta, geri gėrimai ir geri valgiai

3759 N. 7-th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: RAD. 8966

WILLIAM PASCHALL

MAISTO KRAUTUVĖ

408 North 8 -th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: LOM. 2293

CLAM HOUSE

A. Chizauskas, sav.

Pirmos rūšies maistas ir gėrimai

585 Grove St. Braintree Route 128 Tel.: Braintree 1564

SILVER CAFE, Inc.

S. ZAVADSKAS, sav.

Visų South Bostono lietuvių kelio galas

324 W. BROADWAY, So. Boston, Mass.

ANTHONY WASKES

RESTORANAS

Ivairios rūšies valgiai ir gėrimai

3904 FRANKFORD AVE., PHILADELPHIA, PA. Tel.: DEL. 5220

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ

GREEN ir JOHN STREET KAMPAS

Waterbury, Conn.

Mes turime įvairiausias rūšies vyno, alaus ir degtinės Didžiausias pasirinkimas Priemamos kainos

Tel. 3-9658

Dr. M. J. COLNEY

priėmimo valandos nuo 10 v. r. iki 8 v. v.

148 Grand Street, WATERBURY, CONN. Tel.: 3-4747

WHEN NERVOUS HEADACHES PESTER ME I FIND THAT MILES NERVINE HELPS NERVOUS TENSION TO RELAX AND LEAVES ME CALM, SERENE

WHEN Functional Nervous Disturbances such as Sleeplessness, Crankiness, Excitability, Restlessness or Nervous Headache interfere with your work or spoil your good times, take **Dr. Miles Nervine** (Liquid or Effervescent Tablets)

Nervous Tension can make you Wakeful, Jittery, Irritable. Nervous Tension can cause Nervous Headache and Nervous Indigestion. In times like these, we are more likely than usual to become overwrought and nervous and to wish for a good sedative. Dr. Miles Nervine is a good sedative—mild but effective.

If you do not use Dr. Miles Nervine you can't know what it will do for you. It comes in Liquid and Effervescent Tablet form, both equally soothing to tense and over-wrought nerves. **WHY DON'T YOU TRY IT?** Get it at your drug store. Effervescent tablets 35¢ and 75¢. Liquid 25¢ and \$1.00. Read directions and use only as directed.

KĄ PULKININKAS JONAS PETRUTIS MATĖ IR KENTĖJO, BŪDAMAS BOLŠEVIKŲ NELAISVĖJE

(Tęsinys)
Priejome ir Červene. Einame per gražų naują medinį tiltą, kurio apačioje iškastas platus gilus kanalas. Jo dugnu sruvena švarus vanduo.
Rupūžės, negana to, kad jie mums valgyti neduoda, bet ir vandens jiems gaila — keikia Petras K. tiltu eidamas, godžiai žiūrėdamas į vandenį.
Varo mus miesto gatvėmis, šautuvus atstatę ir šūkaudami "nerazgladyvat" (nesidairyti). Miestas pilnas sunkvežimių, šarvuotųjų, lengvųjų automobilių, kariuomenės ir žmonių. Einant pro vieną krautuvejį, kažin kas metė vienam kaliniui popirosą. Aiškiai buvo matyti, kad žmonės mūsų labai gailėjo.
Einant pro vieną baltą mūrinių dviejų aukštų namą, esančią dešinėje pusėje, mačiau, kaip pro langą žiūrėjo į mus kelios moterys, baltais apsiaustais apsilikusios ir baltomis skepetaitėmis apsigaubusios, tur būt, gailingosios seserys, ir verkė. Vieną jų labai griaudžiai verkė. Ir iš tikrųjų, iš šalies žiūrint, ji tarsi minia iškankintų žmonių, kurie labai mažai bebūvo panašūs į žmones, drąsiai buvo galima pasakyti: Ecce homines! (Štai žmonės!).
Červenės miestas nedidelis, bet gan gražus, ypač vasaros metu. Pačiam miesto viduryje didelis parkas: kaštanų, topolių ir beržų. Rytinėje parko dalyje, matyti, cirkvės būta ir kitokių, turbūt, stačiatikių vienuolyno pastatų. Vienas mūrinis didelis baltas namas ir iki šiol dar užsilikęs. Anksčiau tas miestas vadinosi Igmene (rusų kalboje žodis igment — reiškia vienuolyno valdytojas). Matyti, bolševikams nepatiko toks pavadinimas, todėl jie jo pavadinimą pakeitė į Červen (senovės slavų kalboje červen reiškia birželio mėnuo). Ir mus birželio 26 d. atvarė į Červene.
Mus varė per visą miestą į Bobruisko plentą. Pačiam miesto gale dešinėje Bobruisko gatvės pusėje, pamatėm trijų aukštų didelį mūrinį gelsvos spalvos namą. Tuojau supratom, kad čia yra kalėjimas, nes visi langai medinėmis dėžėmis užkabinėti. Prie kalėjimo mus sustabdė, atidarė kalėjimo vartus ir suvarė į didžiulį kiemą. Tame kieme, kairėje pusėje, palei tvorą, enkavedistai degino bylą ir popierių krūvas. Čia jie tuojau atsikyrė vyrus nuo moterų. Jas paliko pirmoje kiemo dalyje, o mus nuvarė į antrąją kiemo pusę — už kalėjimo. Visas kiemas, apaugęs žole, medeliais ir žydinčiomis ramunėlėmis, aptvertas aukštų stačių lentų aklina tvora, kurios viršus spygliuotomis vielomis apraizgytas. Patvoryje mėšų krūvos ir milijonai musų ūžia. Mūsų, lietuvių, grupę sustojom tarp kažin kokio tvarto ir kalėjimo kontoro atskiro nuo kalėjimo pastato.
Tik spėjęs sustoti, čia ir sumukau: visos manęs nebelaikė, ir visas organizmas baltas jau buvo nuilsęs. Jaučiau, kad turiu karščio. Saulė pasitusiai kepina, atmušdama savo spindulius į įkaitintą mūrinę kalėjimo sieną. Nors kalėjimo kiemas ir labai didelis, bet mes gan glaudžiai sudribom vienas prie kito. Enkavedistai susėdo vienam kiemo pakraštyje ant suolų, kurie stovėjo tarp kalėjimo ir kontoros. Jiems buvo matomas kiekvienas mūsų judėsis. Jie taip pat žiūrėjo į mus ir pro atdarus kontoro langus. Ir kalėjimo sargybiniai iš bokštelių stebėjo mus.
Mano draugai rimtai susi-

rūpinę mano sveikata, nes matė, kad pats ir apsisverti nebegaliu. Taip labai skaudėjo visi kaulai, ir galva, net ašaros ėmė birti. Tik paprasčiau juos:
— Susimildami, pakinkite nors ramunelių ir metelių ten iš patvorių...
Gerasis mano Vincukas M. (jis manim labai rūpinosi, nes mane pažino mano pulke bėgarnaudamas) atnešė man paskynęs ramunelių ir metelių. Aš, kniūpcias gulėdamas, nosim įsikabinęs į geltonas ramunėles ir žalias metėles tik uosčiau, kiek tik pajėgdamas, traukiau jų gaivinančią kvapą. Taip beuostydami ir užmigau. Nežinė, kiek laiko taip įsikniaubęs miegojau. Pabudau tik tada, kai Stasys bakstelėjo man į pašoną.
— Pulkininke, pulkininke, še — vandens atnešu, atsižerk. Mes dabar jus tuojau nuvesime išsimaudyti — pamatysit, kad daug lengviau pasidarys.
Numigęs, ramunelių su metėlėmis prisiuostęs ir atsigeręs vandens, labai sustiprėjau. Stasys J. ir Vincas M., šiaip taip pro gulinčius ir sėdinčius žmones prasiskverbdami, nuvedė mane prie kalėjimo kampo, kur prie sienos stovėjo katik atvežto šalto vandens dvi statinės. Jie dū mane nurenę ir, man pasilenkus ant galvos, sprando ir nugaros pylė šaltą vandenį ir trynė. Nepaprastai malonumas! Visas organizmas pakankamai vandens atsigerė. Po to pasijutau tiek stiprus, kad galėjau be draugų pagalbos grįžti į savo vietą.
Vakarop ir oras pradėjo bent kiek atšalti. Vienmarškiniams truputį ir šalta darėsi. Jonui D. atidaviau savo švarką, nes jis, vargšas, dar iš namų buvo suimtas vienmarškinis ir taip atvežtas į Kauno kalėjimą.
Pradžioje manėme, kad visiškai negausime, kad mums pakaks ir to vandens, ką atsižėrėme, bet paskui liepė visiems susėsti grupėmis, rodos, po dvyliką. Kiekvienai tokiai grupei davė po vieną duonos kepaluką. Duoną labai skaniai suvalgėme ir nuo to labai sustiprėjome. Paskui įsakė mums sėdėti, kaip sėdėjome, vietoj, nesikilnoti ir nesiskirstyti iš grupių. Manėme, kad duos ir sriubos vakarienei. Enkavedistai, vaikščiodami tarp žmonių grupių, pamatė ką nors bandantį pasikelti, tuojau atkiša revolverį ir taiko. Porą kartų šovė, bet į viršų, ne į žmogų. Ypač vienas enkavedistas, pailgaveidis, juodplaukis, kumpanosis, storaiūpis ir plikais priešakiniais dantimis, nes jo storos lūpos niekad nesusiūciaupia, su savotišku pasididžiavimu, taikydamas revolveriu, tvarkė mus, kad nekrūtėtume. Mums labai patiko jo tas taikymas: pakelia revolverį ties dešine akim galvą palenkia ir taip stropiai taiko į žmogų, kad, rodos, — tuojau ir nušaus jį. Žmogus, pamatęs tai, kams jį revolveriu, tuojau atsisėda ir nebekrūta.
Mūsų pulkininkui Juozui S. kažkas blogai nutiko. Anksčiau jis miegojo, dabar pradėjo kažkokias nesamones pasakoti. Kažin iš kur jis ga-vo tą paltą, kurio jis ankščiau, rodos, neturėjo. Jis skundžiasi, kad jį tas paltas galys išduoti, nes jis savo nosim ankščiau buvo įdėjęs į dešiniąją kišenę, o dabar jį radęs kairiojoje kišenėje. Mes jį raminau, kad nieko čia blogo negali įvykti, bet jis vis tiek to paltą labai bijo.
Man labai įtartinas vienas enkavedistas, kuris, aplinkui vaikščiodamas neatitraukia

savo akių nuo mūsų kauniškos grupės. Nesuprantama, kodėl jis mus taip atidžiai stebi ir ko jis iš mūsų nori? Patariau savo draugams atsargiau kalbėtis tarp savęs, nes gal tas velnias supranta, ką mes lietuviškai tarp savęs kalbame.
Jau saulė nusileido ir temti pradėjo. Kažin kas sėdinčios kalinių minios šūktelėjo:
— Ar būs sriubos?
— Taip, dvyliką valandą gausite labai geros sriubos! — atsakė enkavedistas.
Man tas enkavedisto atsakymas "dvyliką valandą gausite labai geros sriubos" labai keistai skambėjo. Ne man vienam, bet ir daugeliui kalinių atrodė labai įtartina ta jų "sriuba".
Dienos metu kitoj kalėjimo pusėje, kieme, vis buvo girdėti moterų balsai. Vakarop jos visiškai nutilo. Tur būt, jas kur nors išvedė, ar gal čia pat į kalėjimą suvarė.
Vakare, dar ne visiškai sutemus, tuščioj kalėjimo kiemo vietoj, už tvarto, enkavedistai, pasistatę staliukus, pradėjo kažin ką rašyti. Pastebėjau šaukti tam tikro amžiaus kalinius ir juos užrašinėti savanoriais į Raudonąją armiją. Jų labai daug užrašė, ypač kriminalistinių kalinių, nes politinių, berods nematė. Juos paskui išrikiavo ir išvedė iš kalėjimo kiemo. Kieme kalinių skaičius labai sumažėjo.
Visiškai sutemo ir žvaigždės danguje sužibo, tik dar saulėlydžiai vakaruose šiek šiek tiek gelsvai raudonojo. Labai tykus ramus vakaras. Tik staiga vakarų tykus ramus vakaras, Tik staiga vakarų pusėje išgirstame lėktuvų ūžimą. Kapitonas J. neaparsinka: jis, senas lakūnas, iš garso pažįsta, kieno čia lėktuvai atžitia...
— Vyrai, čia vokiečių lėktuvai atžitia. Aš jau matau juos... Jų labai daug — bombonešiai ir naikintuvai... Jau artinasi prie mūsų Červenės, tuojau prasidės...
Jiems dar ne visiškai prisikridus prie Červenės, iš visų miesto pakraščių pasipylė bolševikų zenitinių baterijų šūviai ir ėmė kilti raketaš. Netrukus vokiečių bombonešiai pradėjo miestą bombarduoti, — rodos, visras pragaras užvirė — ir iš viršaus ir iš apačios tik pila ir pila, o raketas taip pat iš abiejų pusių tik raizgo ir raizgo, apšviestas dangus net ir žvaigždės danguje nubluko. Matyti, bolševikai čia turėjo ir savo lėktuvų, nes netrukus atbėrė ir jų naikintuvai. Prasidėjo lėktuvų kautynės ore, aukštai viršom mūsų galvų truputį į šoną. Mums buvo labai patogu stebėti, kaip ore erdvėje lėktuvai lėktuvus, įvairiai narstydamiesi, šaudė iš kulkosvaidžių ir stambesnių pabūklėlių. Nakties metu nepaprastai nakties vaizdo gražumas. Ypač labai gražu žiūrėti į melsvus šviesos kaspinų kulkosvaidžių šviečiamųjų kulku serijas. Aiškiai matyti, kur kulkos lekia.
Prie visos tos iliustracijos prisidėjo ir mieste padegtykėlių namų gaisrai. Milžiniškos iškilmės — bombų, artilerijos ir kulkosvaidžių orkestras, šviestas dūmai ir kraujas! Ir dangaus žvaigždės rodos, nebemirksėdamos tik tik atidžiai žiūri, kas čia dabar darosi žemėje, kur žmonės gyvena.
Galop po pusvalandžio ar daugiau laiko kautynės aprigo negali įvykti, bet jis vis tiek to paltą labai bijo.
Man labai įtartinas vienas enkavedistas, kuris, aplinkui vaikščiodamas neatitraukia

Granatos pajėgumas

Nors šiame kare, o ypač jo pradžioje buvo daug kalbama apie Maginot, Siegfriedo, Stalino linijas, bet patys karo įvykiai jų pajėgumo mums neparodė. Neparodė todėl, kad Siegfriedo linija bendrai nepajuto jokio puolimo. Stalino linijos, tokios kaip buvo įsivaizduota, visai nebuvo, gi Maginot linija turėjo pasiduoti apeita iš užpakalio, per Belgiją, kur jau jokios Maginot linijos nebuvo ir kur buvo pasitikėta dargi paprastu mišku (Ardenų) pro kurį, anot Petain, priešas neprais (tai parodė Rion teisme Daladier).
Visur kitur, jeigu buvo kokios tvirtumos, nebuvo dargi tiek tvirtos, kaip praėjusiame kare prancūzų Verdūnas, italyų Trentino tvirtovės ir dargi austrų tvirtovė Przemysl.
Bet ir praėjusiame kare tvirtovių atsparumas buvo galima įvertinti tik prie Verdūno, nes Przemysl pasidavė rusams apsupus, bet ne tiesioginiū jį jiems puolant, gi italyų tvirtumos buvo apertos, kaip šiame kare Maginot linija.
Taigi dargi šiandien galima remsis tik praėjusio karo patyrimo daviniais.
1923 m. generolas De Grandprey pasakodamas apie Verdūną ir jo bombardavimą, pakeikia labai įdomių žinių apie tvirtovių pajėgumą ir granatų galingumą.
Verdūno tvirtovės Moulinville fortan pataikė 8,500 granatų, iš kurių 330 buvo 42 cm, ir 770 granatų 30.5 cm. kitos mažesnio dydžio, bet fortas nebuvo sugriautas. Sauville, Tavannes ir La Lauffe fortai buvo pataikyti nuo 30,000 iki 40,000 įvairaus kalibro granatų, bet atsilaikė fortai.
Daug smarkesnės ir atkaklesnės kovos vyko prie Douaumont forto, kurį vokiečiai buvo paėmę ir kurį vėliau prancūzai atsiėmė.
Pasirodė, jog mūrinės sienos pastatytos prieš 1885 m. prieš modernią artileriją ne beatsilaikė, je vėlesnės sienos gavusios cementinę plūtą 2.5 m. storio ir geležbetoninės sienos 1.75 m. storio atsilaikė labai gerai, nes dargi granatos 42 cm. įstengė pramušti sienose tik duobes nuo 80 cm. iki vieno metro gylio, bet nepramušti kiauurai.
Bendrai, tik 5 kasamatai iš 19 buvusių žemės paviršiuje, buvo sugriauti, je požeminiai pilnai atsilaikė.
Sunkaus kalibro granatos žemės paviršiuje gali išrausti duobes iki 14 metrų gylio, už tai moderniškos gnymosios linijos giliai žemėje ir susisiekimo keliai tarp vieno kasamato ir antro, išrausti maždaug 15 — 20 metrų gylyje ir dar gerokai jų lubos sutvirtintos smūgių atlaikymui ne tik nuo armetų granatų, bet tuo labiau nuo sunkiųjų bombų.
M. S.

LICENSES Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 1778 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 187 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LYONS TAVERN, INC.
1467 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y. T.

LICENSES Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 1779 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 412 Ave. D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DANIEL J. MAHONEY (Dan's Tavern)
412 Ave. D, Brooklyn, N. Y. T.

LICENSES Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 1780 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 89 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOAQUIN VEIRO (Frente Unido Rest.)
89 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y. T.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1781 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 424 Ave. U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
VITO CARLO
4113 Ave. U, Brooklyn, N. Y. T.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1782 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1012 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
TEN TWELVE REST., INC.
1012 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y. T.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1783 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 123 Greenpoint Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ELLEN WALSH (Adm. of Andrew Walsh Deceased)
123 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y. T.

VINCO ZINKEVICIAUS

MAISTO KRAUTUVE
17 Arthur Street,
MONTELEO, MASS.
Tel.: 2254 M
BEN'S MARKET
B. GUSTAS, sav.
Pirmos rūšies maistas
98 GROVE STREET,
AMSTERDAM, N. Y.
Tel.: 1756-J
LOU'S CAFE
L. Lietuvinkas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai Gardūs valgiai. Tikrai draugiškas patarnavimas.
KEIČIAMŲ CEKIAI
1400 WOODALL STREET,
Baltimore, Md.
Tel. SO. 2649
Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
veda
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp.)
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

TIMELESS LITHUANIA
Timeless Lithuania galite nusipirkti Vienybėje

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper... PUBLISHED EVERY FRIDAY... 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JUOZAS TYSLIAVA Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS... Jungtinėse Valstybėse \$3.00 Kitose kraštuose \$3.50

Advertising rates on application

Truputį aukščiau!

Šiame Vienybės numeryje (6 puslapyje) mūsų korespondentas rašo: „... buvo milžiniškos iškilmes naujam \$3,000 barui aplaistyti. Ir laistė nuo 1 val. popiet iki 1 val. ryto net 2,000 žmonių“.

Tik įsivaizduokite: 2,000 žmonių gėrė alų ir degtinę net 12 valandų...

Ir taip visur, skersai ir išilgai Amerika. Kiekvienoje kolonijoje „laistomas“ alus ir degtinė. Geriama salūnuose, geriama klubuose ir net bažnytinėse salėse. Nueik į svečius pas kaimyną — ir ten pirmiausia būsi sutiktas ne su duona ir druska, bet su degtine ir alumi.

Vargiai, ar kada nors pagalvojome, kiek milijonų dolerių lietuviai yra išleide degtinei ir alui.

Vargiai, ar kada nors bandėme apskaičiuoti, kiek mūsų tautiečių yra tame svaiginamame biznyje.

O tuo tarpu...

Mūsų spauda skursta. Mūsų draugijos iš lėto nyksta, nes jų nariai, eidami į susirinkimą, užsuka į salūną ir ten užtrunka... Knygų, kurių kitados tiek daug buvo leidžiama, šiandien beveik niekas neskaito. Tūkstančiai žmonių geria ir prageria visos savaitės uždarbį, bet konferencijai, šauktai Lietuvos gelbėjimui, neatsiunčiama nė vieno dolerio. (Pavyzdžiui gal būt kai kurios „rajoninės konferencijos“, kur Lietuvos reikalams nesurinkta nė šimto dolerių).

Suprantama, mes nedraudžiame gerti. Mes nesame priešingi klubams, salūnams ir bažnytinėms sveikinimams, išsteigusioms barus ir pardavinėjantioms svaiginamus gėrimus. Būtų jeigu sakoma, kad ne viena duona žmogus gyvena, tai mes jaučiame, turį teisę pasakyti, kad vienu gėrimu žmogaus dvasios troškulo taip pat nepatenkinsi.

Jeigu per paskutinių amžiaus ketvirtį kiekvienas lietuvis būtų aukojęs kultūros reikalams bent tiek, kiek vienas alaus stiklas kaštuoja jam kartą į savaitę, tai šiandien mes savo nesamame kultūros fonde turėtume milijonus dolerių.

Deja, praėjo geriausias ateivių amžiaus laikotarpis, o kartu su juo ir visos prūsų pastatytos stipresnės, patvaresnės lietuviškosios kultūros pagrindą jaunajai kartai.

Palyginti su kitomis tautomis, net politiniu atžvilgiu mes esame menkiausiai organizuoti. Steigdami „politikos klubus su barais“, kitataučiai jau seniai vaidina žymią rolę Amerikos politikoje. O mes? Vos vienas kitas mūsų tautietis iškyla į paviršius lokalėje mieste, bet labai retai — valstybės politikoje.

Todėl ar nelaiikas būtų kelti tą pačią taurę truputį aukščiau baro?

KODĖL W. F. LAUKAITIS IŠRINKTAS SLA PREZIDENTU

Arba lietuvių spaudos Babelio bokštas

Kaip jau žinoma, šiuose SLA rinkimuose laimėjo du nauji kandidatai: W. F. Laukaitis prezidentui ir P. Dargis viceprezidentui.

Be priežasties, sakoma, net ir žmogus nemirsta. Todėl ir Bagočiaus pralaimėjimą mūsų spauda aiškina savaip. Kiekvienas bando rasti priežastį. Kiekvieno priežastis — skirtinga.

Pavyzdžiui, komunistų spauda aiškina, kad Bagočius pralaimėjo dėl nevykusios „Grigaičio politikos“. Tuo tarpu Naujienos aiškina visai kitaip. Jos tvirtina, kad Laukaitis laimėjęs komunistų agitacijos dėka.

Tuo tarpu Laisvė, rašydama apie SLA rinkimų rezultatus, pastebi: „Laikė pild. tarybos balsavimų mes buvome pasisakę už Bagočių“.

Todėl Naujų redaktoriaus Grigaičio tvirtinimas, kad komunistai agitavę už Laukaitį, kaip matome, yra nieku pagrįstas.

Kiek blaiviau į šį dalyką žiūri Bagočiaus kaimynas Keleivis. Tas socialistų savitaris tvirtina, kad tai buvusi tokia SLA-narių valia...

Katalikų savitaris Amerika taip pat savaip aiškina Bagočiaus pralaimėjimą.

Girdi, „adv Bagočius pralaimėjo tik todėl, kad pernai jis dalyvavo viename bolševikų sudarytame komitete ir net pasakė prakalbą bankiete...“

Vadinas, Amerikos redaktoriaus mąnymu, jeigu Bagočius nebūtų dalyvavęs tame bankiete, tai jis būtų laimėjęs rinkimus. Tai skamba vaikiškai ir neįtikinamai. Bagočius dalyvavo bolševikų sudarytame komitete pernai, o užpereinusios SLA rinkimuose Laukaitis taip pat beveik buvo laimėjęs rinkimus. Ar ir tada Bagočius buvo susidėjęs su bolševikais?

Dėl Laukaitio laimėjimo nesusišneka ir komunistai. Pavyzdžiui, Laisvė rašo, kad jie palaikė Bagočiaus pusę, tuo tarpu Vilnis sako, kad Laukaitis nebūtų buvęs išrinktas SLA prezidentu, „jei pažangi SLA nariai būtų visi palaikę p. Bagočių, kaip pirmą palaikė“.

Bet, kaip jau sakytą, 1940 m. SLA rinkimuose Laukaitis buvo beveik išrinktas. Na, o tada komunistai buvo griežti Laukaitio kandidatūros priešais.

Ne tik šiuo, bet ir kitais atvejais komunistai neparodo logikos. Pavyzdžiui, Laisvė sako, kad „Susivienijime kol kas tautininkai yra įsigalėję,“ tuo tarpu Vilnis pataria Laukaitiui šalintis tautininkų...

Tai gi, be komentaru, yra aišku, kad Laukaitis laimėjimas sumaisė Amerikos lietuvių politikos vadų nuomones, neklyngiant Dievas — Babelio bokšto statytojų prota...

O tuo tarpu faktas yra faktas, kad W. F. Laukaitis išrinktas SLA prezidentu narių dauguma.

Išrinktas SLA prezidentu, W. F. Laukaitis privalo žiūrėti organizacijos, o ne įvairių politinių grupių reikalų. Naujas prezidentas mūsų mąnymu, pirmiausia privalo eiti savo pareigas taip, kad visi nariai, nežiūrint jų asmeninių įsitikinimų, būtų patenkinti. Susivienijimas galės sekmingai tvarkytis tik tada, kai jo viršininkai tarna Susivienijimui, o ne tautininkams, socialistams ar komunistams. Ir problemas, prieš kurias šiandien SLA stovi, tiek Laukaitiui, tiek kitiems viršininkams kaip tik rodo tą pagėdauja-

mą kryptį. Viena iš svarbiausių problemų, kurias Susivienijimo viršininkai netolimoje ateityje bus priversti išspręsti, tai čia gimusio jaunimo įtraukimas į organizaciją. Senųjų SLA narių eilės neišvengiamai turi būti papildytos jaunimu. Priešingu atveju, SLA laukia neišvengiamo mirties.

Šią problemą gali išspręsti tik tokie jaunosios kartos veikėjai kaip Laukaitis. Štai kodėl SLA narių dauguma balsavo už Laukaitį. Turėdamas gabų jaunosios kartos veikėją savo prezidentu, Susivienijimas tikisi ne tik atjaunėti, bet ir sustiprėti.

Visos kitos pasakos apie Bagočiaus neišrinkimą, o Laukaitio išrinkimą nevertos jokio SLA narių demesio.

Japonai vis dar sapnuoja

Is Londono praneša, kad šiomis dienomis Berlyno radijas paskelbė kokioms salygomis Japonija susitaikys su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Esą, taikos salygos bus Japonijos padikuotos ir jos bus maždaug šitokios: 1 — Amerika turi atiduoti Japonijai savo karo laivus. Tų laivų perdavimo išlaidos turi būti Amerikos apmokėtos. 2 — Visi didieji Amerikos prekybiniai laivai taip pat turi būti perduoti Japonijai. 3 — Visos karo laivyno instilacijos, uostai, dokai, karo laivyno centrai ir karo laivyno mokslo akademijos ir mokyklos turi būti sunaikintos. 4 — Jeigu amerikiečiai sunaikintų ar nuskandintų bent vieną savo laivą, tai už tą turės Japonijai sumokėti dešimteriopai.

J. Šiaučūnas

PAVASARIS

Atėjo pavasaris, sužaliavo medžiai, pražydo gėlės. Pajutus malonią saulės šilumą, visa žemės gyvūnija atgyja: žvėriai suka sau gūstas urvuose, paukščiai statosi namus medžiuose. Poruojasi, naujam šeimyniskam gyvenimui. Visi linksmi, čiuaba, dainuoja, — džiaugiasi pavasariu.

Tik žmogus, kuris laiko save protingiausiu šios žemės gyventoju, kažin kodėl nesi-džiaugia pavasariu. Vietoj dainos, jis liūdi, vietoj statės naujam gyvenimui namus, jis juos griaua, vietoj kūrės šeimynišką gyvenimą, jis jį ardė, vietoj gerėjasis skaisčia pavasario saulute, jis ją uždengia parako dūmais.

Kodėl žmogus, būdamas protingesnis už kitus žemės gyvūnus, negali sukurti gyvenimo tokio, kad nors tiek galėtų džiaugtis pavasariu kaip žvėrelis urve, ar paukštis medžio šakojė? Juk sakoma, žmogui yra duotos rankos gaminti maistui, protas — tobulinti gyvenimui. Kodėl žmogus savo protu nesinaudoja? Kam jis vartoja jėgą, kaip ir kiti gyvūnai? Juk vartodamas jėgą, pats nuo jėgos nukentė, o nukentęs vartoja; dėjuoja, verkia, šaukiasi pagarbos ir dausas, kur gyvena jį sukūręs Dievas. Tas dievas esąs geras, bet kas jo neklauso, tą žiauriai baudžia, o kas jį myli tam taip pat kryželių duoda...

Tai protas, tai dvikojų gyvūnų galvosena. Jis įsikalba, kad jį vistickei baudžia, ar jis gerai, ar blogai daro. Pats niekad nėra linkęs save kalbinti, jis visada ieško kaltininkų kitur. Bė to, šitas savė vadinąs protingiu sutvėrimu yra didžiai žiaurus. Net sotus būdamas, jis puola savo auką. Kiti gyvūnai to nedaro.

Je iškai žmogaus, su kuriuo galėtum džiaugtis pavasariu — neieskok. Žmogus dar negyveno šiame žemės kamuonijai sumokėti dešimteriopai.

J. Šiaučūnas

RAKTAS Į MOTERS ŠIRDĮ

Darbas. Masinos užė, bimbė, dūzgė, traskėjo. Visi žmonės, praradę patys save, dirbo, varė, skubino. Saulė per langus į dulkų pilną dirbtuvę žerė savo žibanius spindulius. Dulks per langą įspindusiame sklype, tarsi dangaus erdvėse žvaigždėlytės, spinduliuoja. Kyla aukštyn, leidžiasi žemyn, skrieja į šalis. Viskas, kaip visatos erdvėse.

Lauras Gauras. Prie jo mašinos užsitvėnkė darbas, o jo nėra. — Kur Gauras? — tarė Teklė. — Kas su juom? — Čirškia telefonas.

Teklė paėmė ragą. — Alo! — atsiliepė. — Kur tu esi? — Kalijūzėje! — atsiliepė Gauras. — Pasakyk bosui, gal mane išims.

— Ei, bos! — sušuko Teklė. — Eikšią! — Ir jis atėjo. — Kas? — tarė. — Ko nori? — Eik išimk Laurą Gaurą. — O kur jis? — Kalijūzėje! — tarė. — Su pačia pešėsi.

— Jį velniai! — tarė. Tai da žvėris! — Jis pažvelgė, kad prie jo mašinos krūva darbo. Niekam nieko nesakęs, užsimetė švaršką, užsidėjo kepurę ir išėjo. Ir vėl darbas užia, pleška. Po pusės valandos ir jau Lauras Gauras čia.

Visi apspito Gaurą. Jo švarškas suveltas. — Kaip buvo? — tarė Teklė. — Pasakok! — Pešiausi su pačios duktere!

— Už ką? — Lauras Gauras, nusivilko švaršką ir numetė kepurę ant aslos. Keliose vietose jo marškiniai suskretę krauju. Plaukai susivėlę, burna neprausta. — Vaje! — sušuko Teklė. — Koks tu visai! Tavo marškiniai kruvini!

— Tai mat! — jis pratrė. — Pačios dukterė plovė puodą kojines ir, neisplavus puodo, supylė žirnius, kopūstus, įmetė mėsos gabalą, mustardos kausą, krieny šaukštą ir jau virs valgį.

— Tu pasiutai! — sušukau. — Kas galės valgyt, kai tu pamazgose išvirsti tą jovalę? — Ji puolė su peiliu ir pradėjo badyt. Atbėgo pati su kočiuolu. Aš gyniausi. Ir lyg iš žemės išdygo tas kvailys palicijosius. Už apykaklės ir įmurdė mane į kletką. Nakuvoju ant gryno suolo. Bambatieriai, blakės ir kitokie vabalai per mane rėpliojo visą naktį. Ir aš užmigti taip ir negalėjau.

Atkrepešioju ir senis Andrius. Jis pasirėmė į stalą ir žiūri į Gaurą. — Bloga! — tarė. — Bobas apėmė šisas. Antai, Azienė išvijo vyrą, išvijo vaiką. Sunytis kieme pradėjo staigti, kabinėjosi ant tvoros ir matydama, kad vyriškos lyties gaivalai čia nėra vietos, išsikakė per apačią tvoros ir tas pabėgo.

Visi susėdė prie darbo. — Tu sakai pačios dukterė — tarė Teklė. — Ar tai tu ne jos tėvas? — Ne — atsakė. — Kai aš ją vedžiau, tai ji čia turėjo jau dukterį.

— Tai tu vedei mergą su mergaite? — Ne, mergužėle! — jis sušuko. — Kai apsivedžiau, prašos pinigų, kad ji dar ir kita dukterį nori atsitraukti iš Lietuvos.

— Vaje! — sušuko Teklė. — Tai bent pati! — A ji veisėle gera — pasakė jis. — Klausiau, sakau, ar tu buvai tekėjusi? Kam reik, girdi, ir taip Dievas duoda...

— Mama — tarė Morkus. — Kaip man tas viskas su-prast? — Taip suprask, kaip aš pasakiau!

Tą ištarus, senė trenkė durimis ir išėjo. Morkų išpylė šaltas prakaitas.

Laukia pareinant žmonos. Ji turi išgirst, ką ji pasakys. Uošvė ir uošvis — tegu juos velniai, bet jį brangioji Narčyzė. Juk juodu susiliejo, kaip plienas su geležim ir gyvens, kol sudils.

Parėjo žmona. — Narčyzė! — tarė jis. Man šiandien mama pagiedojo keistą giesmę...

— Ką ji pagiedojo? — Varo mane iš čia! — jis dėstė. Sako, kad aš čia nesaviškis.

— Tai ir eik! — ji pridėjo. — Sitaip?! — Tai sitaip!

Ji trenkė durimis ir išėjo. Morkus sėdi kedėje ir jis nejučia, kad sėdi. Jis net nejučia, kad jis yra pasaulyje. Kambaryje begalinė tyla. Jis pažvelgė į veidrodį ir jis matė, kad jis visas perbašęs. Ir jis gi, kaip širdis plazda jo krūtiniėje. Reikiška, nelaimingiausia butybė pasaulyje. Jo žmona vėl įėjo.

— Narčyzė! tarė. — Kokia to priežastis? — Aš tavęs nemyliu! — tarė. — Tu esi tuščias, nuobodus ir net įkyrus.

Jis mėgino išimti cigaretą ir užsidegt, bet jo rankos pradėjo drebeti ir cigaretai su visą dėžutę iškrito ant aslos. — O kaip su pinigais? — Užmiršk! — atkirto ji. — Tu mane veltui...

Tu manai tas dvelti? — Aš eisiu į teismą. — Eik! — ji pasakė. — Tai da daugiau pridėsi. Gal tu nežinai, kad aš galiu reikalauti alimonių.

Dabar prieš jo akis pradėjo vyniotis vaizdų juosta. Jis matė visą savo praėitį. Mato Nevežį, kur jis maudydavosi. Mato ūkius. Mato žmonių didelės ir mažas nelaimes. Čia krutis karvė. Ten dingo arklys. Da kitur sudėgė triobos. Bet liko žemė ir žmogus vėl pradėjo kurtis. Bet Morkus Ulžys viską prarado.

Ir jis pradėjo klaidžioti Narčyzės esybėje. Jos siela širdis, sąžinė. Kažin koks žmegynys, jovalas. Ir nieko žmoniško jis ten negalėjo rasti. Tai maišas, puslė prikims-ta pinigų.

Dabar jis savo sieloje pradėjo kurtis, kurioje su savo pačia susipažino. Prakeikė savo beprotybę, kad davė uždėt leteną ant savo pinigų.

Galų gale užsimetė švaršką, užsidėjo kepurę, trenkė durimis ir išėjo.

Jo žmona, pasilikusi, susmuko kedėje ir pradėjo žliumbt.

Jonas Šilburis

M E Ž I J I A

Daina

Ramunėlė tu baltoji, Kad išpuosum mano kelią, Tu iš dulkų atsistoji, Skaisčią pakeli galvelė...

Vargui — takui pro rugienas, Tavo žiedas — džiaugsmo kraittis... Štai, pasauly aš ne vienas, Jo bedugnėj ne našlaitis!

Skurdo skausmas lyg pagijo... Džiaugsmo ilgesys nurimo, Ir krūtinė jau nebiju.

Kryžiaus žemės ištrėmimo, Saulės taure tu pripildė — Ir, tamsus, žygiuoju drasiai, Ir širdis tik klauso tyliai, Tavo giesmę mano dvasiai...

Jurgis Baltrušaitis.

MY MOTHER

(Message from Italian front) T'was early morn one day When I started out on my way To bloody war, and saw my mother weep In fear and anguish deep Now her face I see, as I lie awake, And pray with my heart about to break!

Please, God, keep in your care My mother left lonely back there. On this day, I could see What a mother really means to me. So this vow I now make To do good for mother's sake.

Dear Lord above, I realize How she had always put me wise. How her hair has turned to gray, Worrying o'er me day by day. When war is over, my task all done, I'll be thankful, O Mighty One, To get back to someone dear, And make her happy for many a year.

Edvardas Ramonas

Lenkų Tautinė Taryba pasiuntė specialę misiją į Maskvą

Ziniomis iš Londono, šiomis dienomis iš okupuotos Lenkijos į Maskvą pasiūsta specialė Lenkų Tautinės Tarybos misija tartis Lenkijos Rusijos reikalais, sako Maskvos radijas. Galimas daiktas, kad Savietų Rusija gali Lenkijos Tautinę Tarybą pripažinti teisėta Lenkijos vyriausybe, nes toji lenkų taryba sudaryta iš įvairių partijų atstovų. Ši lenkų taryba buvo sudaryta šiu metų sausio 1 d. Varšuvoje ir savo pirmame posėdyje nutarė suorganizuoti vadinamą liaudies armiją kovoti Lenkijos okupantus vokiečius.

Is pranešimo matyti, kad Rusija turi mažai vilties susitarti su dabartine lenkų vyriausybe Londone.

AMERIKOS LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRĄ NEW YORKE STEIGIANT

Ištrauka iš oficialaus ALT pareiškimo

Jau pereinamais metais, per Pittsburgho konferenciją, buvo pabrėžtas reikalingas steigti Informacijos Centrą.

Pravartu prisiminti, kad ir per pirmąjį pasaulinį karą lietuviai amerikiečiai buvo įkūrę panašią įstaigą, kuri savo informacija ir nenuilstama veikla begaliniai daug padėjo lietuvių tautos aspiracijoms teisingai nuvirsti bei naujai gimstančiai Lietuvos valstybei ant kojų atsistoti.

Ir vėl gyvename laikus, kai be tinkamai pastatytos informacijos kad ir geriausios, pastangos nesiduoda būti įvertinamos, net pilnumo įgyvendinamos.

Vadinasi, pirmas Lithuanian American Information Center uždavinys bus platyti pasauli informuoti apie lietuvius, apie lietuvių amerikiečių dedamas pastangas laimėti karą, apie jų nuopelnus kultūrinėje srityje ir, apskritai, jų gyvenimą šiame krašte.

Šiam tikslui atsiekti LAIC ieškos būdų įsijungti į plačiąją Amerikos spaudą ir į radijo tinklus.

Lygiagrečiai, LAIC rūpinsis leisti, ta ir kita tema, informacinę literatūrą, periodinius biuletenius, šiaip pranešimus ir, kur reikia, aktyviai dalyvaus viešojo pobūdžio politi-

nėse diskusijose ar manifestacijose.

Svarbesniais atvejais reaguos į spaudos netikslumus ar prasimanymus ir žiūrės, kad didžioji Amerikos spaustuva, lietuvius liečiančiais klausimais, būtų objektyviai ir visapusiškai painformuota.

Šį darbą dirbdamas, LAIC ieškos būdų ir kelių sueti su kitomis panašiomis įstaigomis ar organizacijomis ir su jomis bendradarbiaus.

Koalicionių Amerikos lietuvių demokratiškos srovių pastangomis įsteigtas ir išlaikomas, Lithuanian American Information Center yra nepartinis vykdomasis Amerikos Lietuvių Tarybos organas.

Jam vesti yra pakviestas advokatas Kostas Jurgėla.

Artimiausiais centro bendradarbiais sutiko būti pulk. K. Grinius ir prof. K. Pakštas.

Artimiausioje ateityje patarėjų skaičių numatoma padidinti, kooptuojant tiek lietuvių, tiek nelietuvių.

Atitinkamos patalpos surastos Woolworth Bldg., Suite 3912, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Lithuanian American Information Center savo darbą pradės netrukus.

Martin Kosleck, Goebbels rolyje, filmoje "The Hitler Gang".

Besiruošiantiems atostogauti primenam

Daugelis Brooklyno lietuvių kas vasarą aplanko buvusius brooklyniečius Motiejų ir Oną Menderius, kurie turi puikų ūkį ir atostogoms vietą White Sulphur Springs, New Yorko valstybėje.

Ūkis yra apie 128 mylios nuo New Yorko ir apie 2,000 pėdų aukštumoje, tarp gražių girių, kalnų ir upelių. Vasarotojams tai tikra poilsio ir atsigavimo vieta vasaros metu.

Menderiai turi 24 kambarių namus, moderniskai įrengtus, tinkančius žiemai ir vasarai atostogauti ir gyventi. Ūkis turi 300 akrų žemės, raguočių yra 53 ir iš jų 30 melžiamų karvių. Taigi, pieno netrūksta. Turi 900 vištų, kitų gyvulių, na žinoma, ir daug visokių sviežių daržovių ir vaisių. Yra ir prūdas, kuria-

me galima pasimaudyti.

Pereinamais metais Menderis klausinėjo kaip einasi jo pažįstamiems, buvusiems bendradarbiams, Brooklyno kriauciams. Mat prieš 24 metus Menderis taip pat dirbo suvoklose Brooklyne. Dabar jis dirba tobulindamas savo ūkį, kuris jau siekia dvaro didumą.

Kadangi liepos mėnesį siūvėjai gauna unijos atostogas savaitė laiko, būtų neprošalį aplankyti savo seną pažįstamą Motiejų ir ta proga praleisti geras ir sveikas atostogas tyrame ore ir saviškių draugijoje.

Menderio adresas yra toks: M. Menderis, White Sulphur Springs, Box 51, New York. Nuvažiuoti ten geriausia paimti autobusą ant West 42nd St. iki Liberty, N. Y., o iš ten paimti taksi iki ūkio. P.

Smulkūs skelbimai

REIKALINGOS moterys lengvam darbu veidrodžių dirbtuvėje. Patyrimo nereikia. 50 centų valandai pradžia, vėliau daugiau. Nuolatinis darbas, 40 valandų savaitė. Daug viršlaikių. Kreipkitės po 12 val. dieną. Kreipkitės: Vogeley & Lockman Co., Inc. 1921-194-193 Greene Street, New York, N. Y. (21)

IESKAU geros gyvenimo draugės apsigėdinti. Aš esu gerai atrodąs, gero būdo, vidurinio amžiaus našlys. Turiu gerą darbą, esu mašinistas. Turiu nuosavą dviejų šeimynų namą. Mano dukterė, 19 m., dirba, o sūnus, 15 m., mokykloje. Man reikalinga gera, rimta žmona ir šeiminkė. Rašykite: Box 10, c/o Vienybė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. (21)

JUOZO GINKAUS RADIJO PROGRAMA
Ketvirtadieniais, nuo 7 iki 7:30 v. v. WWRL, 1600 kc.
495 Grand St., B'klyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-7142

SANDELIS KNYGŲ IR ZOLIŲ

- Kantiškos Giesmių Knyga \$2.00
- Kapitonas Fogelis, apysaka 40c
- Girtuoklių Linksmos Dainos 15c
- Apie Dangų, Saulę ir Žvaigždes 10c
- Mikaldos Papanaskojimai 25c
- Duktė Marij, graži apysaka 25c
- Duktė Gyvena Pūstinyje 25c
- Burykla ir Burtininkas 25c
- Lengvas Būdas Išmokyti Anglišką Kalbą 35c
- Naujas Būdas Išmokyti Gražiai Rašyti Sveikata Ligoniams, knygelė aprašo apie 350 vaistų žolių 25c
- Eustakijus, gražūs apskaitymai iš senovės laikų, 128 pusl. 35c
- Velniskas Tiltas per Nemuną, Ero-das Boba ir Duktė Maliorius 35c
- Praloto Olsausko Darbai ir Nuopelnas su paveikslais 20c
- Kantiškos Apie Keplos Kančias 15c
- Lietuviška Virėja su 450 visokių receptų, kepimui, virimui, kėna vimui ir t. t. 1.00
- Tūkstantis Naktų ir Viena dielis 50c
- Karvės Nauda ir sūrių padarymai 25c
- Sapnų Knyga su Paveikslais apdaryta \$1.25
- Kapitonas Velnias, 400 pusl. \$1.25
- Istorija Seno ir Naujo Istatymo su paveikslais 25c
- Istorija Abelos, 500 pusl. \$1.50
- Orakulas Visokių Monų, Ispėjimų Kortų Nukėlimui, Delnazinystė, 412 pusl. \$3.50
- Pilna Geografija, su paveikslais, 412 puslapių \$3.00
- Gudrus Piemenukas, graži apysaka 25c
- Kabalas, Zobovos Knygutė 15c

ZOLIŲ ARBATOS:

- Pailių Arbata arba Mostis po 85c
- Nuo Kosulio, Dusulio 60c
- Nervų ir nuo Sutukimo, po 85c
- Inkstų, Kraujo Valytojas, po 60c
- Vyršikumo Pataisyti 85c
- Vidurių Liausotojas 60c
- Išvartymui akmenėlių, kad nelipintų lavoje, po 60c
- Nuo užsienėjusio kataro, 85c
- Hay Fever 85c
- Nuo nemalonaus kvapo 85c
- Nuo surūgusio pilvo (heartburn) 85c
- Nuo romantiškų sausgėlių 60c
- Trejanika, stambios šaknys 60c
- Nuo Cukrinės Ligos 85c
- Visokios Zolės yra pakeliuose su nurodymais, kaip jas vartoti.

M. ŽUKAITIS, 333 Dean St., Spentport, N. Y.

STANLEY TOLIUS

Šaly kelio vieškelio pakalnės kečiamėjęj Gardūs užkandėliai, dar gardesni gerimėliai

158 N. Main Street, UNION CITY, CONN.
Tel.: Nausgatak 4864

Clement Voketaitis ADVOKATAS
41-40 74th STREET, JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telephone: NEWton 9-5972

LIETUVIŠKA ALUDĖ
KARSTI UZKANDŽIAI KAS DIEN
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
RHEINGOLD Extra Dry Alus. Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat 411 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Nežiūrint, kad viskas brangsta, Vienybė metams teka nuoja tik \$3.00. Užsirenu-meruokite dabar.

ALLIANCE HALL
Restoranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai
ALLIANCE HALL K. Buividas, sav.
197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

COMPLIMENTS OF SCHOLLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

Šiūs delegacija į Washingtoną

Ivykusioje New Yorko ir New Jersey lietuvių draugijų atstovų konferencijoje, New Yorke, tarp kita ko, priimta rezoliucija, kurioje siūloma Amerikos, Lietuvių Tarybai pasiųsti delegaciją į Washingtoną. Delegacijos tikslas aiškinamas rezoliucijoje, kurią čia dedame:

Kadangi Maskvos ir Teherano jungtiniai pareiškimai neprisiminė apie nepriklausomą Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių ir jų gyventojų savivaldos atsteigimą Atlanto Carterio dėsnius, ir

Kadangi mūsų krašte užsienio politikos vadai, nepaisydami tautos atstovų Kongrese reikalavimų, pastaruoju metu vengia aiškiai ir nedviprasmiškai pareikšti mūsų krašte planus taikomus Babaltijos valstybėms, ir

Kadangi Valstybės Departamento pasekretorius Stettinius, grįžęs iš Londono pasitarimų, visais karą ir ateities Europą liečiančiais klausimais keistai pareiškė, kad galėtų teikti daryti nuolaidų politiniams klausimais — ir tas pareiškimas padarytas po Britų premjero pasisakymo, kad aiškūs Atlanto Carterio dėsniai būsią reikalingi neiškvių revizijų, ir kad Rusijos teritoriniai reikalavimai vakaruose esą priimtini —

New Yorko ir New Jersey lietuvių amerikiečių Draugijų Atstovų Konferencija, nutaria:

1. Siųsti delegaciją į Washingtoną patirti, kokia prasme Atlanto Carteris taikomas Lietuvai, Latvijai ir Estijai, ir

2. Raginti Amerikos Lietuvių Tarybą, kad ji imtųsi skubių žygių tokia delegacija sudaryti iš rajoninių Konferencijų numatytų asmenų, taipgi pakviečiant latvių ir estų kilmės mūsų bendrapiliečius toje delegacijoje dalyvauti.

Mirė
Agnieska Tamulaitienė, 59 m. amžiaus, gyv. 243 So. 9th St., Brooklyne, mirė geg. 17

d. Palaidota šeštadienį, geg. 20 d. 10 val ryto iš Karalienės Angelių bažnyčios į šv. Kryžiaus kapus. Laidojo Garšva.

Jonas Savage, 63 m. amž., gyv. 318 — 6th St., Brooklyn, N. Y., mirė geg. 17 d. Palaidotas pirmadienį, geg. 22 d. iš šv. Jurgio parap. bažnyčios į šv. Jono kapus. Laidojo J. Garšva.

Karys Malinauskas Floridoje

Strolių žentas karys Ignas Malinauskas, 127 Thames St., pašauktas į karinę tarnybą dabar randasi Camp Blanding, Florida, kur eina pagrindinį apmokymą pėstininkų daliny.

Antrasis Strolių žentas Jonas Šalinskas, tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje jau beveik metai laiko, dabartinį metu randasi Camp Shelby, Mississippi.

Abu kariai namuose turi palikę žmonas ir po jauną dukrelę.

AFORIZMAI

Meilė yra tartum aukščiausio horizonto pražūties kranttas, ant kurio stovėdamas matai išsigelbėjimą, bet kada pažvelgi per sielos teleskopą, atrandi laimės arba nelaimės šaltinį.

Meilė yra moters rankoje deganti žvakė, bet jei ta žvakė užgesų, angelai ir velniai iš proto išėitų. Jei moters žemėje nebūtų, pirma vyrų mirties pasaulis sugriūtų.

Meilė saldžiausių nuodų maistas, kuriais užsinuodija ne tik paprastieji žmonės, bet ir dvasios vadai.

Radio Voice of the Lithuanians
MONDAY • WEDNESDAY • FRIDAY • SATURDAY
JONAS VALAITIS 179 SOUTH 2nd STREET, Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 8-7871
WBXN, 1380 Kilocycles 260 EAST 161st STREET, Bronx 52, N. Y. MEtrose 5-0333

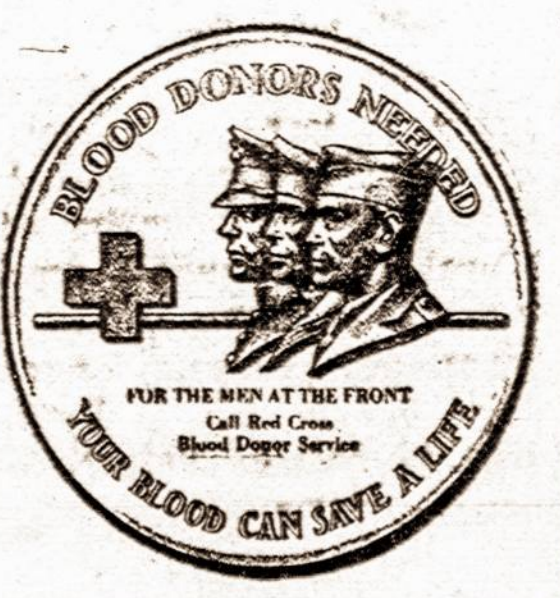
NORITE ŽINOTI SAVO ATEITĮ?

Viena iš geriausių astrologų ir atities spėjikių, kuri pasako žmogaus ateitį ir jo likimą ir kortų, rankų ir žvaigždžių.

Suteikia pagalbą melis, biznio ir šeimos reikaluose.

Visas ligas gydo spirituališku būdu. Toliau gyvenanti gali rašyti angliu, lenkiu ir rusu kalbomis. Į visus klausimus bus atsakyta.

Priima kasdien, nuo 9 v. r. iki 9 v. v.
Anna Gregory Romanowa 1831 Marmion Ave., (tarp 175 ir 176 St.) BRONX, N. Y.
(Važiuoti East Side IRT Subway iki 174 St.)

"LIETUVOS GARSAI"

Lietuvių Radijo Programa Šeštadieniais, nuo 4 iki 5 v. v. Iš WBNX, 1380 Kiles. Veda Ona Pocienė 355 Walnut, St. Newark, N. J. Tel.: Mitchell 2-2519

IDLE HOUR TAVERN

J. M. Waisengoff, sav. GERIAUSI VALGIAI IR GERIMAI šokiai kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 v. v. iki 2 val. ryto. Svečiai atvykę iš kitų miestų, kviečiami užsėti į šią puikiausią lietuvišką užėigą 1417 W. BALTIMORE ST., BALTIMORE, MD.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
VI R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y. Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS (ŠALINSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. Virginia 7-4499 Kopolyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS VYRŲ IR MOTERŲ

Pilvo, odos ir nervų ligos. Generalis nusilpimas, nugaros skaudėjimas, patinimas gils, chroniškos votys, pilvo ir žarnų netvarka, inkstų ir pusės surimas. Mes gydome vyrus ir moteris. Kraujo tyrinėjimas, urinalysis X-ray teisingai išaiškina ligą ir nustato tinkamą gydymo būdą. Vidutinės kainos.

DR. L. ZINS
110 EAST 16th St., NEW YORK
Tarp 4 Avenue ir Irving Place
Valandos: 9 val. ryto—7 val. vak. Sekm. 9 v. r.—2 p.p. (Isteigtas prieš 28 metus)

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI
VALANDOS
DR. JOHN WALUK 8—10 ryto 1—2 popiet. 6—8 vakare Šventadieniais ausitaris Tel. EVergreen 8-9218

DR. BLADAS K. VENČIUS VALANDOS: 9—12 ryto 2—9 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. ofiso STagg 2-0704 Namų—Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA VALANDOS 9—12 ryto 1—8 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. EVergreen 7-6868

Siuvėjų konferencija už Baltijos valstybių nepriklausomybę

Trys Brooklyno siuvėjai Amalgamated Clothing Workers of America 54 skyriaus delegatai: Petras Montvila, Jonas Buivydas ir Kazys Nešiuskas, kurie dalyvavo tos unijos konferencijoje Chicagoje, šios savaitės pradžioje grįžo į Brooklyną.

Delegatai apie konferenciją platų pranešimą duos nariams sekanciam 54 unijos skyriaus narių posėdyje, kuris turėjęs įvykti pereiną trečiadienį, geg. 24 d. bet atidėtas iki ateinančio trečiadienio geg. 31 d.

Visi nariai prašomi dalyvauti.

Tarp kitko praneša, kad Amalgamated Clothing Workers of America konferencija, kurioje dalyvavo per tūkstantį delegatų, priėmė Brooklyn delegatų pateiktą konferencijai rezoliuciją, kurioje pasiekiama už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę.

Siuvėjų choras konferencijoje sudainavo vieną lietuvišką dainą: Tykiai, tykiai Nemunėlis teka.

A. Strumskytė baigė muzikos mokyklą

Šiomis dienomis Aldona Strumskytė įteiktas Bachelor of Science laipsnis piano srityje, baigiant Juilliard Institute of Music, vieną iš žymiausių muzikos mokyklų Amerikoje.

Mokslu užbaigimo ceremonijos įvyko gegužės 19 d. Juilliard Instituto salėje, 130 Claremont Ave., New Yorke.

Vargonams iškilmingai grojant, į salę įmaršavo studentai, kuriuos publika ir fakultetas pagerbė atsisojimu. Koncertinę programą išplėdė fleitistas Will Gay Bottje, dainininkė Sylvia Aarnio ir pianistas Richard Fisk, kuris, orkestrui akompanuojant, skambino Liszo Piano Concerto No. 1.

Juilliard Instituto prezidentas Ernest Hutcheson, plačiai žinomas pedagogas ir pianistas, studentus pakvietė į sceną ir, kiekvieną pasveikindamas, įteikė diplomus ir laipsnius. Jų tarpe buvo ir Aldona Strumskytė.

Ceremoniose dalyvavo Strumskių draugai ir pažįstami, jų tarpe Stepanauskienė su dukrele iš Scrantono ir Zilevičius iš Elizabeth, N. J. Vėliau Strumskių namuose įvyko priimtuvės, kur svečiai turėjo progos patirti Aldonos gabumus prie piano.

Aldonos Strumskytės, be abejonės, laukia graži ir sekanti ateitis. Ji, nepasitenkindama savo dabartiniais laimėjimais, žada studijuoti toliau ir įsigyti Master of Science laipsnį. Turėdama tokį didelį talentą ir pasiryžimą, Aldona lengvai pasieks tikslą.

Lankėsi viešnios iš Naujosios Anglijos

New York'e lankėsi vienybės Marcelė ir Julė Karpavičienės iš Haverville, Mass. Jos buvo apsisistojusios pas savo seną draugę Vienybės skaitytoją Oną Aukštuolienę, 1712 E. 4th St., Brooklyne. Viešnios lankėsi įvairiose New York'o vietose. Ta proga, lydimos savo draugės Aukštuolienės, viešnios buvo užėjusios į Vienybės įstaigą. Marcelė Garduolienė, ta pačia proga, užsimokėjo savo prenumeratą. New York'e ir Brooklyne viešnios praleido keletą dienų.

Moterų Vienybės pavasariniai šokiai

Pereiną šeštadienį, geg. 20 d. Knapp Mansion, Brooklyne įvyko tradiciniai Moterų Vienybės pavasariniai šokiai.

Kaip paprastai šiuose šokiuose buvo daug Moterų Vienybės narių, nors pasigesta kai kurių, kurios dėl svarbių priežasčių negalėjo dalyvauti. Ypač pasigesta jaunimo, kurio didelė dalis dabar tarnauja kariuomenėje, karo pramonėje ar šiaip tarnybose, išvykę į kitus miestus.

Vis dėlto reikia pasakyti, kad šokiai pavyko, atsilankė nesigalėję ir jaukiai draugiškai praleido vakarą.

Sokių metu buvo kontestai: valso ir polkos. Už geriausią valso šokimą pirmą prizą laimėjo Vytautas Klimas, karys atvykęs atostogų iš Atlantic City, N. J., ir Veronika Kravulytė; antrą prizą laimėjo Vytautas Budraitis ir Florencija Bernotaitė. Prizą už polkos šokimą laimėjo Mr. Dobson iš Scarsdale, N. Y. Žinomo biznieriės Kubokienės brolis su Wanda Mack iš Bronx, N. Y.

Prie baro patarnavo svečiams žinomas biznieriūs Antanas Povilas ir Jurgis Andriuskevičius, Tautininkų Klubu narys. Abu vyrai išsiųsuoje dirbo.

Kad balius pasisektų dirbo visos Moterų Vienybės narės.

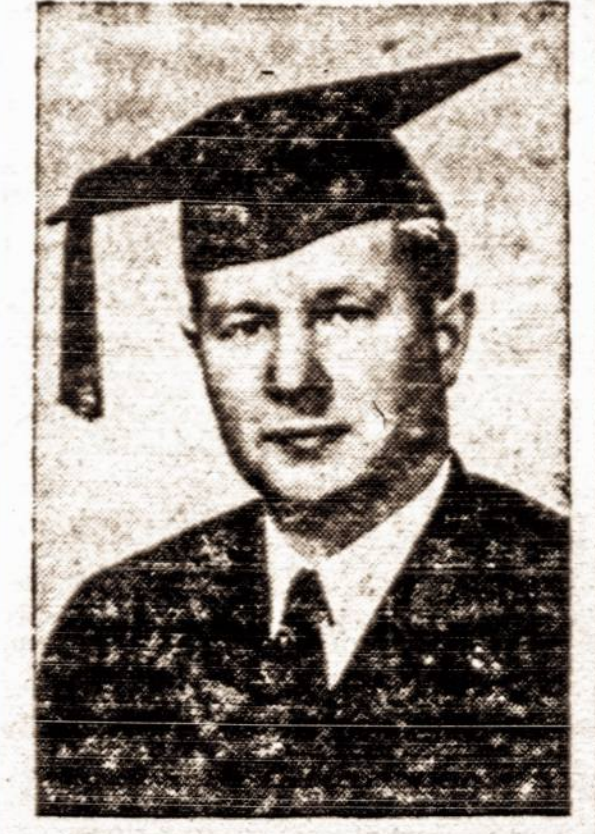
L. Atletų Klubu naujų narių vajas

Praeitame mėnesiniame susirinkime Liet. Atletų Klubu susirinkime įsirašė trys nauji nariai. Kiekvienas klubo narys turėtų įrašyti nors po vieną naują narį iki ateinančio susirinkimo, kuris įvyks birželio 2 d. Susirinkimas bus klubo kambaryuose 8:30 v. v.

Susirinkimas

Mėnesinis Liet. Pil. Klubu susirinkimas įvyks šį penktadienį, gegužės 26 d. klubo salėje, 60-39 56 Drive, Maspeth. Pradžią 8 val. vakare. Visi nariai prašomi atsilankyti.

Kapit. P. Labanauskas dabar Master of Science

Kapit. P. Labanauskas

Pereiną šeštadienį Moterų Vienybės pavasario šokius buvo atvykęs brooklyniečiams gerai pažįstamas kapitonas Povilas Labanauskas, kuris šiuo metu vasario 19 d. baigė elektros inžinerijos mokslus Californijos technologijos institute.

Pastebėtina, kad to instituto aukšto voltažo elektros tyrinėjimo laboratorija, kuri yra didžiausia ne tik Amerikoje, bet visam pasaulyje, daro bandymus su elektros srove 2,000,000 voltų.

Kapitonas Labanauskas tame institute mokėsi apie porą metų ir mokslą baigė Master of Science elektro inžinerijos srityje.

Dabar kapitonas dirba vienoje didelėje elektros kompanijoje New York'o valstybėje.

Susizadėjo karys Pranas Latinis

Per pusantų metų išbuvus Greenlandijoje kareivis Pranas Latinis, grįžęs į Jungtines Valstybes pereiną balandžio mėn. ir leidamas atostogas Brooklyne, susizadėjo su plete Herta Boegartto, gyv. Ridge-woode. Susizadavusieji planuoja apsigyventi kaip tik karas pasibaigs. Pranas dabar randasi Camp Fanny, Texas.

Kearnyiečiai laistė savo klubo barą

Sekmdienį, geg. 14 d. Kearny, N. J. Lietuvių Politinio klubo, 134 Schuyler Ave. buvo milžiniškos iškilmės naujam \$8,000 barui aplaisyti. Ir laistė nuo 1 val. popiet iki 1 val. ryto net 2,000 žmonių.

Kazimieras Tamkus, klubo manageris ir Antanas Norvaiša, klubo pirmininkas, taip pat radijo vedėjas Jonas Gidraitis iš Newarko sako, kad tai buvo nepaprastai didelės iškilmės, kokių rengėjai net nesitikėjo. Šulco orkestras kad jau šokiams drožė, tai drožė. Per vieną valandą atvykusieji buvo nemokamai vaišinami gėrimais ir valgiais. Visi buvo patenkinti. Pertaisyto klubo naujais įrengimais verta pasigėrėti. Klubu parkutis tinkamas ir pritaikytas gražiems piknikams.

1,400,000 žmonių I am an American Day parade

Praeitais savaitės pabaigoje New York'e Central Parke įvyko milžiniškas "I am an American Day" paradas ir iškilmės, purio pirmininkas buvo New York'o miesto mėras La Guardia. Šiame parade ir iškilmėse dalyvavo ne tik visi miesto savivaldybės departamentai, bet daugybė visuomenės ir biznio įstaigos ir šiaip šimtai tūkstančių ištikimų amerikiečių. Publikos šiose iškilmėse buvo apie pusantro milijono, nors iš anksto buvo manyta, kad tiek nebus. Visas parkas buvo užpildytas žmonių.

Tą pačią dieną ir kituose Amerikos miestuose įvyko "I am an American Day", iškilmės. Tų iškilmių metu buvo pasveikinti ir naujai, tik ką tapę Amerikos pilieciai buvę ateiviai. Jų tarpe buvo nemažai ir lietuvių.

Aplamai, ta diena buvo nepaprasta Amerikos gyventojų patriotizmo demonstracija.

Mirė knygnešis Jonas Kumetys

Gauta žinia per kunigą Linskį, kad apie prieš porą metų, kuomet vokiečiai užėmė Lietuvą, mirė senas knygnešys, vargonininkas Jonas Kumetys, buvęs vargonininku Veliuonoje per 40 metų. Tai daug veikes lietuvių spaudos atgavimo laikais, knygų ir spaudos mylėtojas. Jis iš užsienio gaudavo ir slaptai platindavo, rusams Lietuvą valdant. Iš Amerikos gaudavo Lietuvą, Vienybę Lietuvninkų, Amerikos Lietuvių, Garsą. Daug yra pagelbėjęs savo gimnaziui Štasiui Šimkui senais laikais savo Veliuonos choru. Dalyvaudavo pramogose, lietuvių vakareliuose, Belvederio dvare, Gelgaidišky, Jurbarke, Sakiuose. Senelis Jonas Kumetys nepriklausomos Lietuvos laikais gaudavo pensiją iš Lietuvos valdžios už knygnešystę ir lietuviybės skelbimą rusų laikais. Mirė sulaukęs 80 m. amžiaus. Daug čia esančių vargonininkų jį atmena, nes jis buvo veiklus vargonininkų draugijos narys. Jonas Kumetys yra Natalijos Stilsonienės tėvelis, taip pat muziko buvusiojo vargonininko Philadelphiaioje ir Brooklyne Jono Hodelio, taip pat Harrisono vargonininko Prano Hodelio dėdė. Čia yra likusių jo gimnazių. Stasio Šimkaus sesutė Incienė, skulptoriaus tėvas Stelmokas ir Worcesterio Vaivada. Lietuvių liūdo žmona, trys dukterys ir sūnus muzikas Justas Kumetis, kuris buvęs Lietuvos Jaunimo Sąjungos šančių skyriaus choro vedėju. Čia Brooklyne yra likusių liūdinčių dukte Natalija Stilsonienė, kuriai ir kitiems giminėms reiškiamė giliai užuojauta.

Edvardas Smetona Australijoje

Ilgametės Vienybės skaitytojos A. Zaliauskienės, gyv. 1884 Woodbine St., Brooklyne, augintinis Ed. Smetona, karys parašiutininkas, neseniai išsiųstas į Australijos žemyną. Edvardas kariuomenėje tarnauja beveik trys metai. Pereiną metų liepos mėn. Edvardas apsigėdė su Ona Ališauskaite, gyv. 90 Grattan St., Brooklyne.

Vakarėlis motinoms pagerbti Maspeth

Gegužės 13 d. Lietuvių Klubas Maspeth, savo salėje, buvo surengęs motinoms pagerbti vakarėlį. Publikos buvo arti 100. Motinoms įėjimas buvo nemokamas. Klubiečiai užsimokėjo po pusantro dolerio. Puikų pyragą šiai pramogai paukojo klubietis W. B. Rosenbergis. Be to, Mykolas Grigaitis šiam vakarėliui pajavairinti paukojo bačką klaus. Programą vedė adv. S. Briedis. Vėliau buvo šokiai.

JONAS VALAITIS

Trumpai

Gegužės 22 d. žinomi Brooklyno biznieriiai, Union Ave ir So. 3rd St. išvyko pasisvečiuoti į Bridgeport, Conn. pas Kaminskus. Viešėjo keletą dienų.

Geg. 21 d. Middle Village Ališauskai ir jų sūnus bridgeportietis Marciną su šeimos viešėjo Torrington, Conn. Ališausko sesers sūnaus šeimoje lankėsi ganyns ir paliko gražią dukterį.

New York'e lankosi iš Minneapolis, Minn. kompozitorė dainininkė Čerienė.

Neseniai New York'e apsigyvenusi chicagietė dainininkė Elena Bartuch geg. 21 d. buvo išvykusi į Binghamton, N. Y. dainuoti priešėiminėje Tarybos vakarieneje, Arlington viešbutyje. Toje vakarieneje dalyvavo daug svetimtaučių, jų tarpe miesto mėras ir kiti aukšti pareigūnai. Sako, kad Elenos dainavimas toje vakarieneje sukėlė didelio entuziazmo. Lėpa ir kiti tos vakarienės rengėjai nuosirdžiai dėkojo Elenai Bartuch už tokį žavingą lietuvių dainos parodymą.

Kariui Antanui Palubinskui geg. 21 d. sukako lygiai metai laiko, kai jis tarnauja Australijoje. Tą sukaktį prisiminė Antano motina Viktorija Palubinskienė, 791 Greenwich St., New York'e. Kario Antano Palubinsko žmona ir sūnus dabar gyvena Topeka, Kansas.

Maspethiečiuose apsilankius

Turėjau malonumo ir garbės su J. Andriuskeviu pirmu kartu lankytis Maspetho Lietuvių Piliiečių Klube, apie kurį esu daug girdėjęs gyvendamas Brooklyne.

Šis klubas yra senas savo amžiumi, suorganizuotas tuo laiku, kada Maspethas dar laukais tebuvo, ir čia pirmieji lietuviai atėiviai pradėjo apsigyventi.

Klubas gyvuoja apie 40 metų. Turįs per 200 narių. Šio klubo veikėjų pastangomis ir darbu norima pastatyti Auditoriumas, Dirbama, veikiama, šaukiami dažni susirinkimai.

Klube sutikau visą būrį lietuvių ir mano gerus prietelius ir pažįstamus adv. Briedį, J. Jočį, P. Šlapiką ir kitus. Tai Maspetho lietuvių kolonijos žymūs veikėjai, veteranai.

Stebėjau si visų malonumu ir vaišingumu. Turiu reikalą pareikšti giliai kareivišką padėką ir pagarbą lietuviško darbo mylėtojams.

Petras Juknys

Ona Pocius

Newarke, dirbtuvėje, sunkiai sužeistas Jonas Marcinkus. Sužeistasis dabar yra šv. Mykolo ligoninėje.

Geg. 11 d. išvyko į laivyno tarnybą Jonas Peldūnas iš Newarko.

Geg. 10 d. Julė Butkienė iš Newarko minėjo savo gimtadienį.

Parvyko 10 dienų atostogų newarkietis marinas Petras Stukas.

Newarkietė D. Urbšytė ištekėjo už jūrininko F. Gormo, neseniai grįžusio iš Kalėdonijos, kur jis buvo apie 3 metus.

Geg. 21 d. susituokė Petras Biekša ir Marijona Sudžiūtė iš Newarko.

Geg. 14 d. Paterson, N. J. susituokė kareivis P. Trucilauskas su Elena Rutkauskaitė.

Juozas ir Alice Biekšai iš Bloomfield, N. J. susilaukė sūnaus. Tėvas tarnauja kariuomenėje.

Prieš porą savaičių buvo parvažiuoję atostogų leit. Petras Butvidas iš Nutley, N. J.

Parvažiuo atostogų leit. Wm. Paukštaitis iš Hillside, N. J.

Marijona Ruzgienė iš Elizabeth, N. J. buvo nuvažiuojusi aplankyti savo anūkės Glorijos, kurios tėveliai, Juozas ir Lillian Ruzgiai, gyvena Marylando valstybėje.

Ona Varkaltenė iš Elizabeth, N. J. minėjo savo gimtadienį.

Elizabetho lietuvių salės biznio vedėjas P. Bernotas pasitraukė iš pareigų. Į jo vietą stojo Povilas Zagreckas.

Juozas ir Izabelė Linkevičiai iš Elizabeth, N. J. minėjo 5 metų vedybų sukaktį.

Marinas Jonas Vedeika iš East Newarko minėjo savo gimtadienį.

Domininkui ir Elenai Jotau tams iš East Orange, N. J. neseniai buvo surengta puota jų vedybų desimtmčio sukakties proga. Puota įvyko Butkų namuose, Newark'e.

Timeless Lithuania galite gauti Vienybės Administracijoje. Kaina 3 dol.

TARZANAS IR TARZELĖ

Milžiniškoji beždžionė Kula, nedavė progos liūtukams jos užpulti. Ji stipriai suėmė jauną berniuką savo glėbyje ir apsisukus, greitai nubėgo į priešingą pusę.

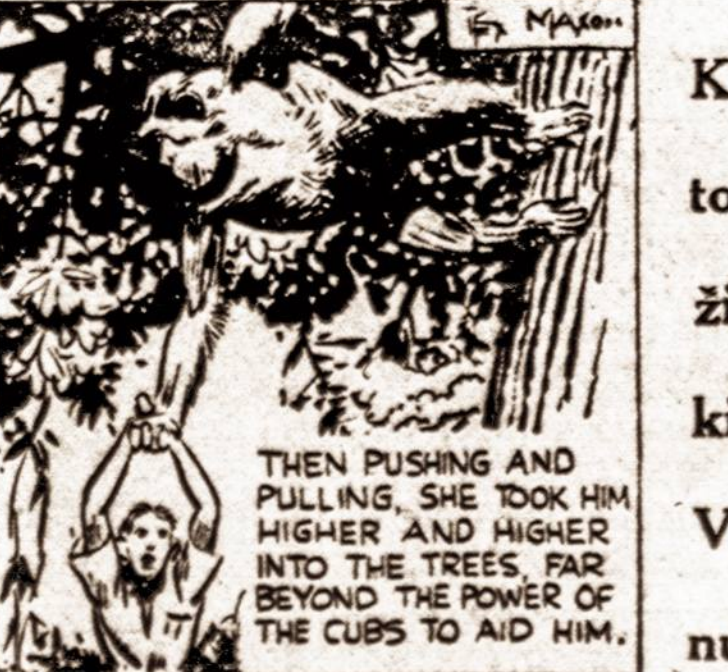

Neužilgo galingoji beždžionė pasiekė tirštai apaugusį medį. Ji, veikdama nepaprastu greitumu, jaunuolį užmetė ant vienos atsikišusios šakos, už kurios Tommy stipriai užsikabino.

Paskui, kaip bėmantis, milžiniškoji beždžionė atsirado prie Tommy, ant tos pačios šakos. Beždžionės planas, matyt, buvo kuo greičiausiai pasislėpti nuo liūtukų.

Edgar Rice Burroughs.

Nei minutės neatidėdama, milžiniškoji beždžionė suėmė jaunuolį už rankų ir pradėjo lipti aukštyn į medį, kuo toliausiai nuo žemės, kad tik liūtukai negalėtų pasiekti.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

DABAR RODOMA
MATYK begaliniai įdomią istoriją; kaip Hitleris ir jo "Gang" užėmė valdžią ir subudavojo Nacių mašiną užkariavimams ir naikinimui!
'The Hitler Gang'
(HITLERIO GAUJA)
Šis judamasis paveikslas parodo Hitlerį kaip vergiška šnipą, kuriuo jis buvo, ir Goeringą, piktadarišką narkotiškų svaigalų rijiką, kaip kad jis tikrai yra, ir perneša jus giliai į praeitį tokių žmogystų, kaip Goebbels, Hess, Himmler ir kiti tos šaikos nariai.
GLOBE THEATRE
BROADWAY IR 46TH ST., N. Y.